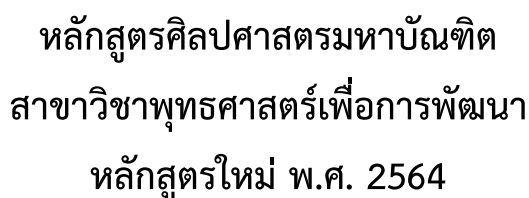

T20212045101055:หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา หลักสูตรใหม่(พ.ศ. 2564)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
1.1 รหัสและชื่อหลักสูตร	
ประเภทการขอรับทราบ	หลักสูตรใหม่
จำนวนปริญญา	หลักสูตรใหม่ 1 ปริญญา
เลือกใช้เกณฑ์การประเมิน	2558
วัน/เดือน/ปี ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ	25/01/2564
ปีการศึกษาที่สภามติให้เปิดสอน	2564
หลักสูตรสังกัดคณะ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี พ.ศ.	
ปรับปรุงครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ.	

หมวด 1 ข้อมูลทั่วไป

รหัสหลักสูตร : xxxxxxxxxxxxxxxx
ภาษาไทย : หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
ภาษาอังกฤษ : Master of Arts Program in Buddhist Studies for Development

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา)
	ชื่อย่อ : ศศ.ม. (พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา)
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม : Master of Arts (Buddhist Studies for Development)
	ชื่อย่อ : M.A. (Buddhist Studies for Development)

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ : หลักสูตรระดับปริญญาโท

5.2 ภาษาที่ใช้ : จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาไทย

5.3 การรับเข้าศึกษา : รับนักศึกษาไทยและต่างประเทศ ที่มีความสามารถอ่านเขียนและเข้าใจภาษาไทย

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น : เป็นหลักสูตรเฉพาะของมหาวิทยาลัย

มคอ. 2. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา: ให้ปริญญาสาขาวิชาเดียว

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร :

- 6.1 เป็นหลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564
- 6.2 เริ่มใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 เป็นต้นไป
- 6.3 สภาวิชาการพิจารณาเห็นชอบหลักสูตร ในการประชุม ครั้งที่ 1
เมื่อวันที่ 7 เดือนมกราคม 2564
- 6.4 สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติหลักสูตร ในการประชุม ครั้งที่ 1
เมื่อวันที่ 25 เดือนมกราคม 2564
- 6.5 องค์กรวิชาชีพรับรองหลักสูตร (ไม่มี)

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรจะได้รับการเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในปีการศึกษา 2565

8. อาชีพที่สามารถประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา :

- 8.1 อาชีพสำหรับคฤหัสถ์
 - รับราชการครู สอนจริยธรรม
 - พนักงานสถาบันอุดมศึกษา
 - พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 8.2 บทบาทหน้าที่สำหรับบรรพชิต
 - พระสังฆาธิการ/เจ้าอาวาส/เจ้าคณะปกครอง/พระธรรมทูต

9. ชื่อนามสกุล ตำแหน่ง และคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา สำหรับเปิดสอน ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	คุณวุฒิสูงสุดระดับอุดมศึกษา	สำเร็จการศึกษา	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
1	3-4209-00919-xx-x	อาจารย์	พระครูปลัดสุวรรณี จนฺทมโม (แสงมะโน)	ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2557
				ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
				ศน.บ. (ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2544
2	3-3307-00399-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายธนกร ชุสุขเสริม	ปร.ด. (ปรัชญาและศาสนาตะวันออก)	ม.ขอนแก่น	2562
				ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต)	ม.ศิลปากร	2542
				พร.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2536
3	3-4209-01154-xx-x	อาจารย์	พระมหาวิไลศักดิ์ ปญฺญาวโร (หงส์ศรี)	ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค)	ม.ราชภัฏอุบลราชธานี	2557
				รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)	ม.เจ้าพระยา	2546
				ศษ.บ. (มัธยมศึกษา)	ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช	2539

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

10. สถานที่จัดการเรียนการสอน :

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น

11. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นในการวางแผนหลักสูตร

11.1 สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

การพัฒนาหลักสูตรนี้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ. ศ. 2560 – 2564 ซึ่งเป็นฐานในการพัฒนา และปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาพื้นฐานต่าง ๆ ท่ามกลางสถานการณ์ของโลก ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันกันทางด้านเศรษฐกิจมากขึ้น อันเนื่องมาจากความเจริญทางเทคโนโลยีที่ แปรสภาพ ให้สังคมโลกกลายเป็นโลกไร้พรมแดน สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างง่ายดาย และสิ่งเหล่านี้ ได้กระทบกับความเป็นอยู่ของคนในสังคมและการดำเนินชีวิตทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ในขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้าน และเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ ได้แก่ คุณภาพชีวิตของคนไทยยังต่ำมาก แรงงานส่วนใหญ่มีปัญหาทั้งในเรื่องขององค์ความรู้ทักษะทัศนคติ รายได้การเข้าถึง รัฐสวัสดิการทั้งหลาย ทำให้ขาดการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ และเนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศเป็นผู้มีรายได้ปานกลางถึงต่ำ สังคมของประเทศไทยจึงกลายเป็นสังคมขาดคุณภาพ มีความเหลื่อมล้ำในสังคมสูง ปัญหาอีกประการหนึ่งก็คือสังคมไทยกำลังก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุ อันเป็นผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงาน เพราะประชากรในช่วงวัยเหล่านี้ลดลงไปมาก ตั้งแต่ปี 2558 และจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ 12 นี้ ในขณะที่การบริหารจัดการภาครัฐยังด้อยประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส มีปัญหาการคอร์รัปชัน แพร่หลายไปทุกองค์กรอย่างกว้างขวาง การเอื้อผลประโยชน์ต่อนายทุน การเอาเปรียบต่อเกษตรกร ทำให้รายได้ประชาชนลดลง คนยากจนมากยิ่งขึ้น รัฐบาลก่อให้เกิดหนี้สินจำนวนมหาศาล การใช้อำนาจนิติรัฐไม่เป็นไปตาม หลักนิติธรรม ทำให้เกิดความวุ่นวายทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง เป็นปัญหาให้การพัฒนาประเทศดำเนินไปได้อย่างล่าช้าไร้ประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ปัญหาอีกประการหนึ่งที่กำลังคุกคามโลกรวมถึงประเทศไทยด้วย คือการระบาดของ Covid 19 ตั้งแต่ต้นปี 2563 เป็นต้นมา ทำให้มีผู้ติดเชื้อทั่วโลกมากกว่า 57 ล้านคน และมีผู้เสียชีวิตมากกว่า 1.3 ล้านคน และยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะรักษาโรคนี้ได้เลยโรคระบาดที่เกิดขึ้นนี้ได้ทำลายเศรษฐกิจ ความมั่นคง สังคมโลก และการใช้ชีวิตของประชากรโลกอย่างมากมายรวมถึงประเทศไทยด้วย ผู้คนตกงานหลายสิบล้านคนเศรษฐกิจปั่นป่วนโจรผู้ร้ายชุกชุมสังคมเกิดความวุ่นวาย ไร้ความสงบสุข เพราะทุกคนต้องระแวงระวัง ซึ่งกันและกันในการติดเชื้อโรคนี้ มีการบังคับให้ต้องสวมหน้ากากอนามัยในการอยู่ร่วมกันกับคนอื่น ในที่ประชุม และในที่สาธารณะ จนถึงมีการปิดเมือง ห้ามการเดินทางระหว่างประเทศ ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วโลก เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง

ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้สังคมโลกและประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัวอย่างมาก เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้นให้ได้ โดยจะต้องเร่งพัฒนา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยทั้งในด้านการแพทย์ และด้านอื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนานวัตกรรมเพื่อเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการ

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

พัฒนาในทุก ๆ ด้าน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศไทย กับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกด้วย

11.2 สถานการณ์หรือการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม

การเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วท่ามกลางการแข่งขันอย่างสูง ทำให้สังคมและวัฒนธรรมนั้นเปลี่ยนแปลงไปด้วย เพราะสังคมไทยได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมจากตะวันตกเป็นอย่างมากอันเนื่องมาจากการพัฒนา ทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปได้โดยง่าย ทั้งด้านบวกและลบ เกิดความแตกต่างในทางความคิดของคนแต่ละรุ่น ที่มีความคิดแตกต่างกันอย่างมาก ซึ่งจำเป็นต้องหาจุดร่วมทางความคิด ระหว่างคนในชาติเพื่อหาทางออกให้กับสังคมไทย อย่างไรก็ตามสังคมไทยมีรากฐานชีวิตมาจากวัฒนธรรมประเพณีที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ที่มีลักษณะประนีประนอมมากกว่าการใช้ความรุนแรง ถึงแม้ว่าจะได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกที่นิยมสิทธิเสรีภาพก็ตาม แต่สังคมไทยซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวพุทธ ก็ได้อาศัยคำสอนทางพระพุทธศาสนา มาใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ที่จะนำความสงบ และสันติสุขมาสู่สังคมไทย อย่างไรก็ตามปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อสังคมโลกและสังคมไทยนั้น ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวลกับประชากรโลก เพราะนอกจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การระบาดของ Covid 19 ซึ่งทำให้เศรษฐกิจทั่วโลกปั่นป่วนทำให้กิจการหลายแห่งเสียหายล้มละลาย หรือเลิกกิจการไปมีผู้คนตกงานนับไม่ถ้วน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความวิตกกังวลและความทุกข์ต่อประชากรเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ประเทศไทยเองก็เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจรายได้ประชาชาติติดลบ และตกต่ำมากเป็นประวัติการณ์เท่าที่เคยมีมา ประชาชนยากจนทั้งประเทศ ขาดการเข้าถึงทรัพยากรหลักของประเทศ และสวัสดิการของรัฐ ในขณะที่ นายทุน ได้รับการเอื้อประโยชน์เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคมเป็นอย่างมาก มีผู้ฆ่าตัวตายเพราะความเครียดเป็นจำนวนมาก เพราะถูกบีบคั้นจนหาทางออกไม่ได้สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคม แต่ในขณะที่ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธเราจำเป็นต้องเตรียมตัว เพื่อผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ โดยนำคำสอนทางพระพุทธศาสนา มาใช้ในการพัฒนาประชากรของประเทศ เพื่อให้มีความพร้อมด้วยคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะในการรับมือกับปัญหาชีวิต พร้อมเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และการแข่งขันของโลกในขณะเดียวกัน คือการพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพมีเมตตากรุณาเอื้อเพื่อแผ้วไพ่อภัย และมีความเคารพซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจอันดีต่อกัน พร้อมทั้งจะแก้ปัญหาย่างประนีประนอมด้วยความเชื่อมั่นเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน อันเป็นประเด็นและพันธกิจอย่างเร่งด่วนเพื่อการเตรียมพร้อมและการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันนี้ โดยอาศัยคำสอนทางพระพุทธศาสนาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันต่อสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสันติสุขท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันอย่างรุนแรงในสังคมและวัฒนธรรมของโลกอย่างรุนแรงในสังคมและวัฒนธรรมของโลก

12. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

12.1 การพัฒนาหลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ได้พิจารณาและคำนึงถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จึงได้ดำเนินการยกร่าง หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา และเพื่อรองรับการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ ต่อการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันของโลกทั้งปัจจุบันและอนาคต ด้วยการผลิตทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพถึงพร้อมด้วยสติและสัมปชัญญะทั้งกายใจและสติปัญญา ในอันที่จะสร้างสังคม ไทย และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกที่ถึงพร้อมด้วยความสงบสุข และมีสันติภาพอย่างแท้จริง

12.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

เพื่อผลิตนักศึกษาระดับมหาบัณฑิตที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความรู้ ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ผลงานวิจัย และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาการแก่สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้ง คำนึงถึงสภาพความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมไทย

ในฐานะเป็นองค์กรที่ผลิตมหาบัณฑิตที่เป็นตัวอย่างของสังคมในการชี้นำทางด้านความรู้และความประพฤติจึงจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย ได้แก่

ก. ด้านการเรียนการสอน ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนแบบบรรยายอย่างเดียวมาเป็นยึดตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือ การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ข. ด้านการวิจัย ให้ความสำคัญในการค้นคว้าวิจัย เพื่อให้ผู้ศึกษารู้จักการค้นคว้า วิเคราะห์ สังเคราะห์ ข้อมูลในการทำวิจัย จึงได้จัดวิชาระเบียบวิธีวิจัยเข้ามาเป็นรายวิชาบังคับในทุกหลักสูตร

ค. ด้านบริการวิชาการแก่ชุมชน จัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นประจำ การอภิปราย หรือปาฐกถา โดยให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบรรยาย หรือปาฐกถา ตลอดจนการสัมมนาทางวิชาการ

ง. ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมเป็นประจำทุกภาคการศึกษา ได้แก่ การจัดกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญของชาติ เช่น การจัดกิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ การเข้าร่วมกิจกรรมวันสงกรานต์ เป็นต้น

13. ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของมหาวิทยาลัย

13.1 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรนี้เปิดสอนโดยคณะ/ภาควิชา/หลักสูตร รายวิชาที่คณะกำหนดในระดับมหาบัณฑิตทุกหลักสูตร ต้องศึกษาเป็นรายวิชาบังคับพื้นฐาน 9 หน่วยกิต คือ

- 1) สารัตถะในพระไตรปิฎก Essence of in the Tipitaka
- 2) ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation
- 3) ระเบียบวิธีวิจัย Research Methodology

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

เป็นรายวิชาระดับมหาบัณฑิต

13.2 กลุ่มวิชา/รายวิชาในหลักสูตรที่เปิดสอนให้ภาควิชา/หลักสูตรอื่นต้องมาเรียน ไม่มี

13.3 การบริหารจัดการหลักสูตร

1) การแต่งตั้งกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร ตรวจสอบการประเมินการเรียน การวางแผนหลักสูตร

2) มอบหมายให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และอาจารย์ประจำหลักสูตร หลักสูตรพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาศึกษา ควบคุมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและระเบียบว่าบัณฑิตศึกษา

3) แต่งตั้งผู้ประสานงานประจำหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับ สาขาวิชา อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา อำนวยความสะดวกในการกำหนดรายวิชา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล

หมวด 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร

“พัฒนาตนเอง สังคม ตามแนวพุทธศาสนาให้มีวิชาและจรณะ”

1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรนี้มีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งระบบเพราะต้องการพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้คู่คุณธรรม สอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยคือ ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา

1.3 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.3.1 ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ในหลักคำสอนพระพุทธศาสนา เพื่อมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ชุมชน และสังคม

1.3.2 ผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางการวิจัยด้านพระพุทธศาสนาและการพัฒนา

1.3.3 ผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรมและจริยธรรมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

1.4 ความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564) ได้กำหนดความคาดหวังผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษาของหลักสูตร ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ดังนี้

ปีที่	รายละเอียด
1	นักศึกษามีความรู้ด้านประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา และการพัฒนาตามหลักพุทธศาสตร์ โดยนักศึกษาต้องสามารถอธิบายความรู้เกี่ยวกับการใช้หลักคำสอนของพระพุทธศาสนาเพื่อนำไปสู่การพัฒนาได้ มีสมรรถนะ ทักษะ ด้านการคิด วิเคราะห์/สังเคราะห์ และนำไปสู่การพัฒนาสังคมได้
2	นักศึกษาสามารถค้นคว้าวิจัย และบูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนา โดยมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อดำเนินชีวิตและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
- ปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชา พุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาให้ได้ มาตรฐานตามที่ สกอ.กำหนด	- พัฒนาหลักสูตร - ติดตามประเมินหลักสูตรอย่าง สม่ำเสมอ	- เอกสารปรับปรุงหลักสูตร - ผลการประเมินอาจารย์ที่ สอน

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
		- จำนวนงานวิจัยของนักศึกษา - รายงานผลการประเมินหลักสูตร
- พัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปัจจุบันให้มากที่สุด	-บูรณาการรายวิชาให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานองค์กรของรัฐและเอกชน	- รายวิชาที่เป็นแบบประยุกต์และบูรณาการ - จำนวนงานวิจัยในหลักสูตรของนักศึกษาที่บูรณาการกับการทำงาน
- รักษาคุณภาพหลักสูตร เน้นการเรียนการสอนและบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพในการนำความรู้ทางพุทธศาสตร์ไปใช้ในการพัฒนางาน - แผนพัฒนาทักษะการสอนที่เน้นแนวคิดเชิงพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	- สนับสนุนบุคลากรด้านการเรียนการสอนให้ทำงานบริการวิชาการแก่องค์กรภายนอก - อาจารย์มีความรู้ สามารถถ่ายทอดประสบการณ์และการนำเสนอเป็นที่พึงพอใจ	- ปริมาณงานบริการวิชาการต่ออาจารย์ในหลักสูตร - ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์ที่มีความรู้ทางพระพุทธศาสนาในระดับดี - รายงานความพึงพอใจในทักษะความรู้ความสามารถในการทำงานของมหบัณฑิต โดยเฉลี่ยในระดับดี
- นำผลการประเมินการเรียนการสอน ประจำภาคการศึกษา มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา และการบริหารจัดการหลักสูตร - จัดทำรายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา - ปรับปรุงหลักสูตรและแผนการผลิตบัณฑิต ทุก 5 ปี	- ประเมินผลการเรียนการสอน - ประเมินผลความพึงพอใจในการดำเนินงานของหลักสูตร และคุณภาพของบัณฑิต - ประเมินความต้องการของผู้ใช้และตลาดแรงงาน - ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร - ประเมินคุณลักษณะบัณฑิต และคุณภาพการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	- รายงานผลการประเมินการเรียนการสอน ประจำภาคการศึกษา - สถิติและจำนวนนักศึกษาที่รับและสำเร็จการศึกษา - รายงานผลความพึงพอใจในการดำเนินงานของหลักสูตร และคุณภาพของบัณฑิต - ข้อเสนอแนะของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักศึกษา อาจารย์ผู้สอน และผู้ใช้บัณฑิต

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
	ระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	-รายงานการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา -รายงานการประเมินคุณลักษณะบัณฑิตและคุณภาพการศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา และเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

หมวด 3 ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

ไม่มี

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคปกติ เรียนในวันจันทร์ – ศุกร์

ภาคการศึกษา 1 เดือนมิถุนายน – เดือนกันยายน

ภาคการศึกษา 2 เดือนพฤศจิกายน – เดือนกุมภาพันธ์

ภาคนอกระบบราชการ เรียนวันเสาร์ – อาทิตย์

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ตามที่หลักสูตรกำหนดจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น ๆ ซึ่งหลักสูตรปริญญานั้นสำนักคณะกรรมการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.)

2) มีเกรดเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีไม่ต่ำกว่า 2.50 จากระบบ 4 แต้ม

3) ผู้ที่ได้เกรดเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์ คณะกรรมการประจำคณะอาจพิจารณารับเป็นนักศึกษาได้โดยพิจารณาจากประสบการณ์การทำงานติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี

4) ในกรณีที่จบการศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศต้องมีคุณสมบัติอย่างอื่นเพิ่มเติมตามที่บัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

1) นักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐานทางภาษาบาลี พระพุทธศาสนา

2) นักศึกษาบรรพชิตที่ใช้วุฒิการศึกษาสงฆ์เข้าศึกษาต่อไม่มีทักษะในการวิจัย

3) นักศึกษาขาดทักษะทางภาษาอังกฤษ

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา/ข้อจำกัดของนักศึกษาในข้อ 2.3

ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า	กลยุทธ์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา
ไม่มีพื้นฐาน/ทักษะทางภาษาบาลี	จัดให้มีการเรียนปรับวิชาพื้นฐาน
ผู้ที่ใช้วุฒิ ป.ธ.9 เข้าศึกษาไม่มีทักษะวิจัย	จัดให้มีการเรียนระเบียบวิธีวิจัย
ทักษะภาษาอังกฤษ	จัดให้มีการเรียนภาษาอังกฤษ

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

สำหรับเปิดรับนักศึกษา ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

หลักสูตรแผน ก แบบ ก 1

ระดับชั้นปี	จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
หลักสูตรปริญญาโท					
ชั้นปีที่ 1	3	3	3	3	3
ชั้นปีที่ 2	-	3	3	3	3
รวม	3	6	6	6	6
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	3	3	3	3

หมายเหตุ: จำนวนนักศึกษารวมทั้ง ภาคปกติ และภาคนอกเวลาราชการ

หลักสูตรแผน ก แบบ ก 2

ระดับชั้นปี	จำนวนนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
หลักสูตรปริญญาโท					
ชั้นปีที่ 1	20	20	20	20	20
ชั้นปีที่ 2	-	20	20	20	20
รวม	20	40	40	40	40
คาดว่าจะจบการศึกษา	-	20	20	20	20

หมายเหตุ: จำนวนนักศึกษารวมทั้ง ภาคปกติ และภาคนอกเวลาราชการ

2.6 งบประมาณตามแผน

งบประมาณ : ใช้งบประมาณจากเงินรายได้และเงินอุดหนุนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รายละเอียดการประมาณการรายรับ/จ่ายในหลักสูตรเป็นรายปี (หน่วย : บาท)

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

2.6.1 ประมาณการรายรับ

ระดับชั้นปี	ปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	2564	2565	2566	2567	2568
1. ค่าลงทะเบียน และบำรุงการศึกษา	460,000	920,000	920,000	920,000	920,000
2. ค่าขึ้นทะเบียนนักศึกษาใหม่	23,000	23,000	23,000	23,000	23,000
รวมทั้งสิ้น	483,000	943,000	943,000	943,000	943,000

* ผ่านระบบมหาวิทยาลัย

2.6.2 ประมาณการรายจ่าย

ระดับชั้นปี	ปีงบประมาณ (พ.ศ.)				
	2564	2565	2566	2567	2568
1. ค่าตอบแทน	50,400	100,800	100,800	100,800	100,800
2. ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
3. ค่าหนังสือ วารสาร และตำรา	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
4. ค่าใช้จ่าย อื่น ๆ	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
รวมทั้งสิ้น	80,400	130,800	130,800	130,800	130,800

หมายเหตุ: ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตตามหลักสูตรแบ่งเป็น 2 ประเภท

- 1) ภาคปกติ เทอมละ 15,000 บาท รวมต่อปีการศึกษา 30,000 บาท
- 2) ภาคนอกเวลาราชการ เรียนวันเสาร์-อาทิตย์ เทอมละ 20,000 บาท รวมต่อปีการศึกษา 40,000 บาท

2.7 ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาใช้ระบบชั้นเรียน

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิต รายวิชา และการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัย

การเทียบโอนหน่วยกิต และรายวิชา ต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำหลักสูตรและคณะกรรมการประจำคณะ และต้องเป็นไปตาม ตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2563 ประกาศหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และประกาศหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

ใช้เวลาการศึกษาไม่เกิน 5 ปีการศึกษา

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 36 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต	
	แบบ ก 1	แบบ ก 2
รายวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	(12)	(12)
- กลุ่มวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต	(6)	(6)
- กลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต	(6)	(6)
รายวิชาเรียน (Course work) ไม่น้อยกว่า		24
- กลุ่มวิชาบังคับพื้นฐาน		9
- กลุ่มวิชาบังคับเฉพาะสาขา		12
- รายวิชาเลือก (Elective Courses)		3
วิทยานิพนธ์ (Thesis)	36	12
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	36	36

หมายเหตุ :

1) นักศึกษาแผน ก แบบ ก 1 และแผน ก แบบ ก 2 ต้องสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษ ให้ผ่านในระดับคะแนน S (Satisfactory)

2) นักศึกษาผู้ที่ไม่ได้สำเร็จปริญญาตรีทางด้านพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจะต้องเรียนวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิตทางด้านพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเพิ่มเติมจำนวน 2 รายวิชา ซึ่งรวมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรดังนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41001	ประวัติและพัฒนการพระพุทธศาสนา History and Development of Buddhism	3 (3-0-6)
PH 41002	การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม Development and Innovative Creation	3 (3-0-6)

3.1.3 ความหมายของเลขประจำวิชา

ลำดับ	เลขรหัส	หมายถึง
อักษรลำดับที่ 1	PH	คณะศาสนาและปรัชญา
เลขลำดับที่ 1	4	ระดับปริญญาโท
เลขลำดับที่ 2	1	สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา
เลขลำดับที่ 3	0	วิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต
เลขลำดับที่ 3	1	วิชาบังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต
เลขลำดับที่ 3	2	วิชาบังคับ
เลขลำดับที่ 3	3	วิชาเอก

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

เลขลำดับที่ 3	4	วิชาเลือก
เลขลำดับที่ 3	5	วิทยานิพนธ์
เลขลำดับที่ 4-5	01	ลำดับวิชา

*ตัวอย่าง PH 41005 หมายถึง สารัตถะในพระไตรปิฎก

หมายเหตุ : PH หมายถึง คณะศาสนาและปรัชญา

เลข 4 หมายถึง ระดับปริญญาโท

เลข 1 หมายถึง สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

เลข 0 หมายถึง วิชาบังคับพื้นฐาน

เลข 05 หมายถึง ลำดับวิชาที่ 5

อักษรเลขรหัสหน่วยกิต เช่น น (บ-ป-ต)

3 (3-0-6)

หมายถึง 3 หน่วยกิต

3 บรรยาย 3 ชั่วโมง

0 ไม่มีปฏิบัติ

6 ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

3.1.4 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

1) รายวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41001	ประวัติและพัฒนการพระพุทธศาสนา History and Development of Buddhism	3 (3-0-6)
PH 41002	การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม Development and Innovative Creation	3 (3-0-6)

2) บังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

นักศึกษาต้องศึกษารายวิชาบังคับพื้นฐานที่ไม่นับหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41103	ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาพุทธศาสตร์และการพัฒนา Pali for Buddhism	3 (3-0-6)
PH 41104	ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาพุทธศาสนาและการพัฒนา English for Buddhist Study and Development	3 (3-0-6)

3) รายวิชาบังคับพื้นฐาน

นักศึกษาแผน แบบ ก 2 ต้องศึกษารายวิชาบังคับพื้นฐาน จำนวน 9 หน่วยกิต ในรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41205	สารัตถะในพระไตรปิฎก Essence in the Tipitaka	3 (3-0-6)
PH 41206	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation	3 (3-0-6)
PH 41207	ระเบียบวิธีวิจัย Research Methodology	3 (3-0-6)

4) รายวิชาเอก

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 ต้องศึกษารายวิชาบังคับเฉพาะสาขา จำนวน 12 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41308	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนา Buddhist Affairs Administration	3 (3-0-6)
PH 41309	พุทธศาสนากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Buddhism and Human Resource Development	3 (3-0-6)
PH 41310	ภาวะผู้นำเชิงพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา Buddhist Leadership for Development	3 (3-0-6)
PH 41311	การพัฒนาเผยแผ่พุทธธรรมสู่สากล Buddhist Propagation Development to The world	3 (3-0-6)

5) รายวิชาเลือก

นักศึกษแผน ก แบบ ก 2 ต้องเรียนรายวิชาเลือกจำนวน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41412	ศาสตร์พระราชา King's Sciences	3 (3-0-6)
PH 41413	การพัฒนาเค้าโครงการวิจัย Research Proposal Development	3 (3-0-6)
PH 41414	สัมมนาพุทธวิถีในอาเซียน	3 (3-0-6)

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
	Seminar in Buddhist Way in ASEAN	
PH 41415	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Sociology in Buddhist Perspective	3 (3-0-6)
PH 41416	สัมมนาพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลง Seminar Buddhism and Change	3 (3-0-6)
PH 41417	สัมมนาพุทธศิลป์ในท้องถิ่น Seminar in Local Buddhist Arts	3 (3-0-6)
PH 41418	นิเทศศาสตร์และสื่อออนไลน์เชิงพุทธศาสตร์ Communication Arts and Buddhist Online Media	3 (3-0-6)
PH 41419	สัมมนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร Seminar Moral and Ethics for Executive	3 (3-0-6)

6) รายวิชาวิจัย

ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต สำหรับแผน ก แบบ ก 2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41520	วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 1) Thesis	36 (0-0-9)
PH 41521	วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2) Thesis	12 (0-0-6)

3.1.5 แผนการศึกษา

1) แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก 1 จำนวนหน่วยกิต 36 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41520	วิทยานิพนธ์	9	3	0	6

ชั้นปีที่ 1/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41520	วิทยานิพนธ์	9	3	0	6

ชั้นปีที่ 2/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41520	วิทยานิพนธ์	9	3	0	6

ชั้นปีที่ 2/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41520	วิทยานิพนธ์	9	3	0	6

2) แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 จำนวนหน่วยกิต 36 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41001	ประวัติและพัฒนากการพระพุทธศาสนา *	(3)	3	0	6
PH 41002	การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม*	(3)	3	0	6
PH 41103	ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย*	(3)	3	0	6
PH 41207	ระเบียบวิธีวิจัย	3	3	0	6
PH 41205	สารัตถะในพระไตรปิฎก	3	3	0	6
	รวม	6			

หมายเหตุ *ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41104	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา*	(3)	3	0	6
PH 41309	พุทธศาสนากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	3	3	0	6
PH 41206	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	3	3	0	6
PH 41311	การเผยแผ่พุทธธรรมสู่สากล	3	3	0	6
	รวม	9			

หมายเหตุ *ไม่นับหน่วยกิต

ชั้นปีที่ 2/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41308	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนายุคใหม่	3	3	0	6
PH 41310	ภาวะผู้นำเชิงพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	3	3	0	6
PH xxxxx	วิชาเลือก	3	3	0	6
PH 41521	วิทยานิพนธ์	3	-	-	-
	รวม	12			

ชั้นปีที่ 2/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
PH 41521	วิทยานิพนธ์	9	-	-	-
	รวม	9			

3.1.6 รายชื่ออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ประจำหลักสูตร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ลำดับ	เลขประจำตัวประชาชน	ตำแหน่งทางวิชาการ	ชื่อ-ฉายา-นามสกุล	คุณวุฒิสูงสุดระดับอุดมศึกษา	สำเร็จการศึกษา	
					สถาบัน	ปี พ.ศ.
1	3-4209-00919-xx-x	อาจารย์	พระครูปลัดสุรูวดี จันทมโม (แสงมะโน)	ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา) ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา) ศน.บ. (ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2557 2549 2544
2	3-3307-00399-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายธนกร ชูสุขเสริม	ปร.ด. (ปรัชญาและศาสนาตะวันออก) ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต) พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.ขอนแก่น ม.ศิลปากร ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2562 2542 2536
3	3-4209-01154-xx-x	อาจารย์	พระมหาวิไลศักดิ์ ปญญาวโร (หงส์ศรี)	ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค) รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์) ศษ.บ. (มัธยมศึกษา)	ม.ราชภัฏอุบลราชธานี ม.เจ้าพระยา ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช	2557 2546 2539
4.	3-1002-03306-xx-x	ศาสตราจารย์	นายประยงค์ แสนบุราณ	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) ศน.บ. (ศาสนาและปรัชญา)	Magadh University, India Banaras Hindu University, India สภากาชาดมหามกุฏราชวิทยาลัย	2539 2529 2525
5	3-3415-01345-xx-x	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	นายภัทรชัย อุทาพันธ์	Ph.D. (Philosophy) M.A. (Philosophy) ศน.บ. (ปรัชญา)	Kurukshetra University, India Kurukshetra University, India ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2554 2549 2545

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

3.1.7 อาจารย์ผู้สอน

1) อาจารย์ประจำ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งทางวิชาการ
1	พระครูปลัดสุรูฐ จันทมโม	ศน.ด.	พุทธศาสนศึกษา	อาจารย์
2	นายภัทรชัย อุทาพันธ์	Ph.D.	Philosophy	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
3	นายประชัน ชะชิกุล	ศน.ด.	พุทธศาสนาและปรัชญา	อาจารย์
4	นายประยงค์ แสนบุราณ	Ph.D.	Philosophy	ศาสตราจารย์
5	นายประสงค์ พรหมศรี	พธ.ด.	พระพุทธศาสนา	อาจารย์
6	นายไพโรจน์ บัวสุข	Ph.D.	English	รองศาสตราจารย์
4	นายสิทธิพร เกษจ้อย	Ph.D.	Sociology	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
5	นายอัครเดช นิละโยธิน	Ed.D.	การบริหารการศึกษา	อาจารย์
6	นายจักรี ศรีจารุเมธีญาณ	รป.ด.	รัฐประศาสนศาสตร์	อาจารย์
7	นายอาทิตย์ ผ่านพูล	รป.ด.	รัฐประศาสนศาสตร์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์

2) อาจารย์พิเศษ

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	คุณวุฒิ	สาขาวิชาเอก	ตำแหน่งทางวิชาการ
1	นายหอมหวล บัวระภา	Ph.D.	Philosophy	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
2	นายพุทธรักษ์ ปราบนอก	ศศ.ด.	ภาษาสันสกฤต	รองศาสตราจารย์
3	นายประภาส แก้วเกตุพงษ์	Ph.D.	Philosophy & Religion	อาจารย์

4. องค์ประกอบเกี่ยวกับการฝึกภาคสนาม

หลักสูตรนี้ตามระเบียบมหาวิทยาลัย และระเบียบบัณฑิตวิทยาลัย ได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้ารับการอบรมกรรมฐานหลักสูตรเข้มข้น เป็นระยะเวลา 15 วัน

4.1 มาตรฐานผลการเรียนรู้ของประสบการณ์ภาคสนาม

นักศึกษาต้องรู้จักพัฒนากายาวนา สีลาวนา จิตาวนา และปัญญาาวนา เข้าใจและรู้ทันอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับจิต และรู้จักยับยั้งอารมณ์ด้านลบที่เกิดขึ้น

4.2 ช่วงเวลาที่จัดประสบการณ์

เป็นไปตามประกาศของคณะ

4.3 การจัดเวลาและตารางสอน

แบ่งเป็น 3 ช่วงเวลา คือ เช้า บ่าย และเย็น เป็นระยะเวลา 15 วัน รายละเอียดเป็นไปตามกำหนดการของการฝึกอบรมหลักสูตรกรรมฐาน

5. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำวิจัย

5.1 คำอธิบายโดยย่อ

1) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 1 เป็นหลักสูตรสำหรับนักวิจัย นักวิชาการ และนักปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทางพระพุทธศาสนา โดยไม่ต้องลงทะเบียนเข้าฟังบรรยายในรายวิชา นักศึกษาต้องนำเสนอหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ 3 บท เพื่อให้คณะกรรมการประจำหลักสูตรพิจารณาอนุมัติ เมื่อหัวข้อและโครงร่างวิทยานิพนธ์ 3 บท ได้รับอนุมัติแล้วจึงเริ่มทำโดยกำหนดให้ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการประจำหลักสูตร

2) หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต แผน ก แบบ ก 2 เป็นหลักสูตรที่นักศึกษาต้องเข้าฟังบรรยายในรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชา PH 41207 ระเบียบวิธีวิจัย เมื่อผ่านการศึกษาไปแล้ว 1 ปีการศึกษา นักศึกษาจึงเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้เพื่อให้มีความเข้าใจในระเบียบวิธีวิจัยและเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับความต้องการทำวิทยานิพนธ์ โดยอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษา

5.2 มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้จากการทำงานวิจัย เช่น

- 1) มีองค์ความรู้จากการวิจัยทางด้านพุทธศาสตร์
- 2) สามารถสืบค้นข้อมูลจากพระไตรปิฎกได้
- 3) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล
- 4) สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติและอภิปรายผล
- 5) สามารถสรุปและนำเสนองานวิจัยด้วยภาษาพูด และภาษาเขียน

5.3 ช่วงเวลา

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 เริ่มภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษาที่ 2

5.4 จำนวนหน่วยกิต :

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

5.5 การเตรียมการ

- 1) อาจารย์ประจำวิชาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ โดยให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกอาจารย์ที่ปรึกษาและหัวข้อที่นักศึกษาสนใจ
- 2) อาจารย์ที่ปรึกษาจัดตารางเวลาการให้คำปรึกษาและการติดตามการทำงานของนักศึกษา
- 3) นักศึกษามีคู่มือการทำ วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัย และอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงาน

5.6 กระบวนการประเมินผล

กระบวนการประเมินผล กลไกการทวนสอบมาตรฐาน มีดังนี้

- 1) ประเมินคุณภาพโครงสร้างวิทยานิพนธ์ โดยอาจารย์ประจำวิชาและอาจารย์ที่ปรึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

2) ประเมินความก้าวหน้าในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษา กำหนดให้นักศึกษารายงานความก้าวหน้าทุกบทและให้บันทึกไว้ในสมุดรายงานความก้าวหน้า วิทยานิพนธ์ และมีลายเซ็นอาจารย์ที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาแต่ละครั้ง

3) ประเมินผลความเรียบร้อยของวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามรูปแบบ (Format) ระเบียบวิธีวิจัยและคู่มือการทำวิทยานิพนธ์ของคณะ โดยประธานสาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ก่อนขึ้นสอบป้องกันวิทยานิพนธ์

4) ประเมินผลขั้นตอนสุดท้าย คือ การเข้าสอบปากเปล่า (Oral Examination) โดย นักศึกษานำเสนอผลการวิจัยให้แก่คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้รับแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย รวมทั้งหมด 5 รูป/คน รวมอาจารย์ที่ปรึกษาและหรืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม มีผลการสอบเป็น ดีมาก (Very Good) ดี (Good) และ ผ่าน (Pass) และตก (F) เป็นเกณฑ์ 4 ระดับ

หมวด 4 ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

1. การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา

ที่	ลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมนักศึกษา
1	มีบุคลิกภาพที่น่าเลื่อมใส	เป็นผู้ที่กล้าแสดงออกทางความคิดที่ถูกต้องตามหลักเหตุผลทางพุทธศาสนา
2	เป็นแบบอย่างในสังคม	เป็นตัวแทนทางความคิด เป็นผู้นำทางปัญญา โดยตามแนวทางพุทธศาสนา และหลักการพัฒนา
3	มีคุณธรรมจริยธรรม	การทำหน้าที่ การดำรงชีวิตต้องประกอบไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม รายวิชาทุกวิชา กิจกรรมทุกกิจกรรมนั้นให้น้ำหนักพุทธศาสตร์ไปปรับใช้ทุกขั้นตอน
4	มีความเข้าใจชีวิตและสังคม	โดยการศึกษาหลักการดำเนินชีวิตที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบทางสังคม มีความ پاکเพียรและเข้าใจชีวิตตนเองและผู้อื่น อยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างปกติสุข

2. การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

ผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน	กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.1 สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพทางด้านคุณธรรมจริยธรรมให้บริการแก่สังคมในทุกสาขาอาชีพด้วยหลักธรรมทางพุทธศาสนา 1.2 สามารถวางรากฐานของวัฒนธรรมไทยให้ตั้งอยู่บนรากฐานอันดีงาม 1.3 รู้จักตัวคุณธรรมจริยธรรมที่แท้จริงและประโยชน์ที่เกิดจากการเรียนรู้ 1.4 สนับสนุนอย่างจริงจังให้รู้จักใช้ดุลยพินิจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการกับความ	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.1 ทุกวิชาเน้นทางด้านการอบรมตนเองในฐานะบุคคลที่เด่นด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.2 ฝึกฝนการให้รู้จักใช้คุณธรรมในการพัฒนาบุคลากรในทุกสาขาอาชีพให้มีคุณธรรมได้ 1.3 มีกิจกรรมเสริมความสามัคคีความปองดองในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง 1.4 เน้นให้เข้าถึงตัวคุณธรรมคุณธรรมจริยธรรมที่มีอยู่ในตนแล้วรู้จักรักษาคุณธรรมจริยธรรมนั้น โดยแสดงให้เห็นคุณที่มีและโทษที่ขาดคุณธรรมจริยธรรม	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 1.1 ประเมินผลด้วยตนเองโดยใช้การรู้ทันอารมณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง 1.2 ประเมินด้วยการสัมภาษณ์ 1.3 ประเมินด้วยกลุ่มเพื่อน 1.4 ประเมินด้วยการสังเกต 1.5 ประเมินด้วยแบบประเมิน 1.6 ประเมินด้วยบุคคลที่ร่วมงาน

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐาน	กลยุทธ์การสอน ที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมิน ผลการเรียนรู้
ขัดแย้งและปัญหาที่มีผลกระทบ ต่อตนเองและผู้อื่น 1.5 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการ ส่งเสริมให้มีบุคลากรทุกหน่วยงาน เข้าใจกัน ช่วยเหลือมีจิตอาสา ขึ้น ให้ ประพฤติ ปฏิบัติ ตามหลัก คุณธรรม จริยธรรมในพุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาในการทำงานและ ในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น	1.5 เน้นให้ใช้หลักธรรมในพุทธ ศาสนาและแนวคิดทางปรัชญา โดยอบรมให้ใช้ความรักความ เข้าใจกัน ช่วยเหลือมีจิตอาสา ขึ้น ชมกันและกัน และกล้าทำกล้ารับ	
2. ด้านความรู้ 2.1 มีความรู้หลักคำสอนทาง พระพุทธศาสนา สามารถนำมา พัฒนาตน ชุมชน และสังคม 2.2 รู้จักวิเคราะห์หลักธรรม สามารถนำมาบูรณาการกับ ศาสตร์สมัยใหม่ สามารถนำมา พัฒนาตน ชุมชน สังคมและ ประเทศชาติ 2.3 สามารถตอบโจทยวิจัยตาม หัวข้อ วิทยานิพนธ์ได้ 2.4 มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ ทางพุทธศาสตร์และการพัฒนา	2. ด้านความรู้ 2.1 เน้นการศึกษาวิจัยในประเด็น ปัญหาที่สามารถนำพุทธศาสตร์ เพื่อการพัฒนาไปปรับใช้ 2.2 เน้นความเข้าใจสภาพ นักศึกษา 2.3 นำตัวอย่างจากคัมภีร์ทาง พระพุทธศาสนาและแนวคิด ทางการพัฒนามาประยุกต์ใช้ใน การเรียนการสอน 2.4 เน้นความเข้าใจในพุทธ ศาสตร์ และการพัฒนา ที่สามารถ นำไปบูรณาการกับทุกศาสตร์ได้ 2.5 ฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษใน การวิจัย	2. ด้านความรู้ 2.1 ประเมินด้วยการสอบปาก เปล่าป้องกันวิทยานิพนธ์ 2.2 ประเมินด้วยการสังเกต 2.3 ประเมินด้วยการสอบข้อเขียน 2.4 ประเมินด้วยแบบประเมิน จากหน่วยงานที่สังกัด 2.5 ประเมินด้วยประสบการณ์ใน การแก้ปัญหา
3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1 สามารถใช้ปัญญาพิจารณา ตามความเป็นจริงในสิ่งที่ประสบ และแก้ไขปัญหาด้วยความไม่ยึด มั่น	3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1 ฝึกฝนให้เกิดความเข้าใจชีวิต และสังคมที่มันเป็นไป 3.2 มีสติในการทำงานและการ แก้ปัญหา	3. ด้านทักษะทางปัญญา 3.1 ใช้ การประเมินด้วยแบบ สัมภาษณ์โดยใช้บทบาทสมมติ 3.2 ใช้ประสบการณ์จริงในการ ประเมินการใช้ปัญญาแก้ปัญหา

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐาน	กลยุทธ์การสอน ที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมิน ผลการเรียนรู้
3.2 เข้าใจทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ 3.3 สามารถสังเคราะห์โดยบูรณาการแนวคิดต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษา 3.4 สามารถนำเสนองานวิจัยไปพัฒนาองค์กรด้วยวิธีที่เหมาะสมที่เรียกว่าเปลี่ยนจากภายใน	3.3 ใช้หลักบูรณาการศาสตร์เพื่อเชื่อมโยงเป็น 3.4 เอาใจเขามาใส่ใจเรา เข้าใจกรอบขอบฟ้าของผู้อื่น (Individual Horizon) 3.5 รู้ทันอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงจัดการอารมณ์ได้ ใช้จิตปัจจุบันทำงาน	3.3 แบบประเมินแบบเชื่อมโยงศาสตร์โดยมีพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเป็นหลัก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.1 มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการระหว่างนักวิชาการด้วยกัน 4.2 สามารถประนีประนอมความคิดโดยมองจุดดีที่มีอยู่นำมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน 4.3 สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางจิตวิญญาณ	4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.1 ฝึกฝนในการแสดงออกทางหลักวิชา ไม่ใช่อารมณ์ 4.2 เน้นหาจุดร่วม สงวนจุดต่างในแต่ละประเด็นปัญหา นำจุดร่วมมาใช้ 4.3 ใช้หลักวิชาทางพุทธศาสนาเป็นตัวประสานในการจัดกิจกรรมร่วม ไม่เน้นทุนและผลสัมฤทธิ์	4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4.1 เวทีแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ ทั้งการนำเสนอแบบอภิปราย เสวนา และที่เป็นเอกสาร 4.2 ประเมินจากความสามัคคีในการจัดกิจกรรม 4.3 ประเมินด้วยความสุขใจที่เกิดขึ้นในแต่ละคน
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	5. ด้านทักษะการวิเคราะห์สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	5. ด้านทักษะการวิเคราะห์สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผลการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐาน	กลยุทธ์การสอน ที่ใช้พัฒนา	กลยุทธ์การประเมิน ผลการเรียนรู้
5.1 สามารถตีความ วิเคราะห์ และคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา และเสนอแนะแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ด้วยหลักวิชาทางพระพุทธศาสนา 5.2 สามารถใช้สื่ออินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการนำเสนอ และเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้กับสังคมได้อย่างทั่วถึง	5.1 ฝึกฝนการตีความตามหลักการทางพุทธศาสตร์ วิเคราะห์ด้วยหลักเหตุผล 5.2 อบรมการใช้เว็บไซต์ การสร้างเว็บบล็อกและไลน์ และการแสดงความเห็นผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศ	5.1 แบบประเมินวิธีวิเคราะห์ข้อมูลทางคณิตศาสตร์ สถิติ 5.2 แบบทดสอบการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเผยแพร่พระพุทธศาสนา

3 การกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา ด้านผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐาน

3.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- 1) สามารถสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพทางด้านคุณธรรมจริยธรรมให้บริการแก่สังคมในทุกสาขาอาชีพด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา
- 2) สามารถวางรากฐานของวัฒนธรรมไทยให้ตั้งอยู่บนรากฐานอันดีงาม
- 3) รู้จักตัวคุณธรรมจริยธรรมที่แท้จริงและประโยชน์ที่เกิดจากการเรียนรู้
- 4) สนับสนุนอย่างจริงจังให้รู้จักใช้ดุลยพินิจด้านคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการกับความขัดแย้งและปัญหาที่มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น
- 5) แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการส่งเสริมให้มีบุคลากรทุกหน่วยงานให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมในพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาในการทำงานและในชุมชนที่กว้างขวางขึ้น

3.2 ด้านความรู้

- 1) มีความรู้หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สามารถนำมาพัฒนาตน ชุมชน และสังคม
- 2) รู้จักวิเคราะห์หลักธรรม สามารถนำมาบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ สามารถนำมาพัฒนาตน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ
- 3) สามารถตอบใจทวิวิจัยตามหัวข้อ วิทยานิพนธ์ได้

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

- 4) มีความรู้ทางภาษาอังกฤษทางพุทธศาสตร์และการพัฒนา

3.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถใช้ปัญญาพิจารณาตามความเป็นจริงในสิ่งที่ประสบและแก้ไขปัญหาด้วยความไม่ยึดมั่น
- 2) เข้าใจทฤษฎีและเทคนิคการแสวงหาความรู้ในการวิเคราะห์ประเด็นและปัญหาสำคัญได้อย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ
- 3) สามารถสังเคราะห์โดยบูรณาการแนวคิดต่าง ๆ ทั้งจากภายในและภายนอกสาขาวิชาที่ศึกษา
- 4) สามารถนำเสนองานวิจัยไปพัฒนาองค์กรด้วยวิธีที่เหมาะสมที่เรียกว่าเปลี่ยนจากภายใน

3.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) มีความสามารถในการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการระหว่างนักวิชาการด้วยกัน
- 2) สามารถประนีประนอมความคิดโดยมองจุดดีที่มีอยู่นำมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน
- 3) สร้างปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และแสดงออกถึงความโดดเด่นในการเป็นผู้นำในทางจิตวิญญาณ

3.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์สื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- 1) สามารถตีความ วิเคราะห์ และคัดกรองข้อมูลทางคณิตศาสตร์ และสถิติเพื่อนำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าปัญหา สรุปปัญหา และเสนอแนะแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ด้วยหลักวิชาทางพระพุทธศาสนา
- 2) สามารถใช้สื่ออินเทอร์เน็ต และเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการนำเสนอและเผยแพร่พระพุทธศาสนาให้กับสังคมได้อย่างทั่วถึง

4. แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (Buddhist Studies for Development) ● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					2. ด้านความรู้				3. ด้านทักษะทางปัญญา				4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2
กลุ่มวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต																		
PH 41001 ประวัติและพัฒนาศาสนาพุทธศาสนา	●	●	○	○	○	○	●	●	○	●	●	○	○	●	○	○	○	●
PH 41002 การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม	●	○	●	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●
กลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต																		
PH 41103 ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	○	●	●	○	○	●	○	●
PH 41104 ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	●	○	○	○	○	○	●	●	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●
กลุ่มวิชาบังคับพื้นฐาน																		
PH 41205 สวรรค์ในพระไตรปิฎก	●	○	○	●	○	○	●	●	○	○	●	●	○	○	●	○	○	●
PH 41206 ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	●	○
PH 41207 ระเบียบวิธีวิจัย	○	○	●	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
กลุ่มวิชาบังคับเฉพาะสาขา																		
PH 41308 การบริหารกิจการพระพุทธศาสนายุคใหม่	○	○	●	○	○	○	●	●	○	○	○	○	○	○	●	○	○	●
PH 41309 พุทธศาสนากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
PH 41310 ภาวะผู้นำเชิงพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
PH 41311 การเผยแผ่พุทธธรรมสู่สากล	○	○	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

รายวิชา	1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม					2. ด้านความรู้				3. ด้านทักษะทางปัญญา				4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
กลุ่มวิชาเลือก																		
PH 41412 ศาสตร์พระราชา	●	○	●	○	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●	○	○	○	●
PH 41413 การพัฒนาเค้าโครงการวิจัย	●	○	○	○	●	●	○	●	○	○	○	●	○	●	○	●	○	●
PH 41414 สัมมนาพุทธวิถีในอาเซียน	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●
PH 41415 สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●
PH 41416 สัมมนาพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลง	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○
PH 41417 สัมมนาพุทธศิลป์ในท้องถิ่น	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	●	○	○	○	●
PH 41418 นิเทศศาสตร์และสื่อออนไลน์เชิงพุทธศาสตร์	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	●	○	○	●	○	○
PH 41419 สัมมนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●	○	○	○	○	●
วิทยานิพนธ์																		
PH 41520 วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 1)	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	○	●	○	●
PH 41521 วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2)	●	●	●	○	●	●	○	●	○	●	●	●	●	●	○	●	○	●

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

หมวด 5 หลักเกณฑ์ในการประเมินผลนักศึกษา

1. กฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการให้ระดับคะแนน (เกรด)

การให้เกรด คะแนน ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา 2563

2. กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

ในกระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาให้เป็นไปตามลำดับ ดังนี้

2.1 กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาขณะที่เป็นนักศึกษา

1) แต่งตั้งคณะกรรมการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาโดยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาเป็นกรรมการด้วย

2) กำหนดให้เป็นไปตามกระบวนการทางการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

3) สุ่มประเมินรายละเอียดรายวิชาว่าผลการเรียนรู้ที่กำหนดสอดคล้องกับความรู้ผลิตชอบในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

4) สุ่มประเมินข้อสอบของรายวิชาว่าครอบคลุมผลการเรียนรู้ตามรายละเอียดวิชา

5) การเปรียบเทียบวิเคราะห์คะแนนที่ได้รับโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ยกลางของทุกสาขาวิชา

6) การใช้ข้อสอบกลางแล้วเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแต่ละสถาบัน

2.2 กระบวนการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาหลังจากจบการศึกษา

1) ประเมินจากการได้งานของนักศึกษา

2) ประเมินจากความพึงพอใจของการทำงานในหน่วยงาน

3) ประเมินจากตำแหน่งและความก้าวหน้าในสายงาน

3. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

3.1 แผน ก แบบ ก 1

1) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์

2) เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้าฟังได้

3) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

4) ผ่านกิจกรรมภาคบังคับตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

3.2 แผน ก แบบ ก 2

1) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร และสอบได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

2) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการสอบที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

3) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings)

4) ผ่านกิจกรรมภาคบังคับตามเงื่อนไขที่คณะกำหนด

หมวด 6 การพัฒนาคณาจารย์

1. การเตรียมการสำหรับอาจารย์ใหม่

1.1 ปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ให้รับทราบนโยบายของมหาวิทยาลัย คณะ และให้รับทราบบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาที่สอน

1.2 ชี้แจงปรัชญา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตรมอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการศึกษาระดับมหาบัณฑิต รายละเอียดหลักสูตร คู่มืออาจารย์ กฎระเบียบต่าง ๆ และกิจกรรมของคณะ

1.3 อบรมเทคนิควิธีการสอน การใช้สื่อ การวัดประเมินผล การวิเคราะห์ผู้เรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการสอน การจัดทำรายละเอียดรายวิชาและแผนการสอน เทคนิคการควบคุมวิทยานิพนธ์ การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.4 กำหนดอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำปรึกษา และประเมินการสอนของอาจารย์ใหม่

2. การพัฒนาความรู้และทักษะให้แก่อาจารย์

2.1 การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนการวัดและการประเมินผล

2.1.1 ส่งเสริมอาจารย์ให้เพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสอนแบบต่าง ๆ การสร้างแบบทดสอบต่าง ๆ ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้ที่อ้างอิงพัฒนาการของผู้เรียน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน การใช้และผลิตสื่อการสอน

2.1.2 มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย มีการจัดอบรมพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

2.2 การพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

2.2.1 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการวิจัยเพิ่ม เพื่อสร้างผลงานทางวิชาการ จัดเวทีให้อาจารย์นำเสนอวิธีการสอน และวิธีการควบคุมวิทยานิพนธ์อย่างน้อยภาคละ 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาการสอน

2.3 ส่งเสริมการศึกษาดูงาน การไปประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาวิชาชีพอาจารย์ การร่วมเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพอาจารย์

2.4 ฝึกอบรมการจัดทำเว็บไซต์ เอกสารเผยแพร่ การพัฒนาความรู้

2.5 ส่งเสริมให้อาจารย์ทำผลงานวิชาการ การวิจัย การนำเสนอผลงานทางวิชาการ การอบรมระยะสั้นในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพและความสามารถ

หมวด 7

การประกันคุณภาพหลักสูตร

1. การกำกับมาตรฐาน

1.1 จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร

จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทไม่น้อยกว่า 5 คนและเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรไม่ได้ และประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น

1.2 คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร

อาจารย์ประจำหลักสูตรปริญญาโทมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ หรืออาจารย์ผู้สอน

1.3 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร

คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กันจำนวนอย่างน้อย 3 คน

1.4 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน

1) อาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน มีคุณวุฒิปริญญาโทหรือตรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีประสบการณ์ด้านการสอน และประสบการณ์ในการทำ ผลงานวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

1.5 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

1) เป็นอาจารย์ประจำที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน มีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

1.6 คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)

1) เป็นอาจารย์ประจำหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

1.7 คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์

1) อาจารย์ประจำและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่าหรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และมีประสบการณ์ในการทำวิจัยที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา

1.8 การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาแผน ก ต้องเป็นรายงานสืบเนื่องฉบับเต็มในการประชุมทางวิชาการ (proceed in PH) หรือวารสารหรือ สิ่งพิมพ์วิชาการซึ่งอยู่ในรูปแบบเอกสารหรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

1.9 ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา

1) วิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีสัดส่วนอาจารย์ 1 รูป/คน ต่อนักศึกษา 5 รูป/คน

1.10 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษามีผลงานวิจัยอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมออย่างน้อย 1 เรื่องในรอบ 5 ปีโดยนับรวมปีที่ประเมิน

1.11 การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนด

การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาที่กำหนดต้องไม่เกิน 5 ปี โดยต้องปรับปรุงให้เสร็จและอนุมัติ/ให้ความเห็นชอบโดยสภามหาวิทยาลัยเพื่อให้หลักสูตรใช้งานในปีที่ 6

1.12 การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

การดำเนินงานให้เป็นไปตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ตัวบ่งชี้ TQF ข้อ 1 – 5 ดำเนินการทุกตัว

2. บัณฑิต

2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

2.2 การได้งานทำหรือผลงานวิจัยของผู้สำเร็จการศึกษาค้นคว้าผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ มีระบบติดตามสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

3. นักศึกษา

การประกันคุณภาพหลักสูตรในองค์ประกอบด้านนักศึกษา เริ่มดำเนินการตั้งแต่ระบบการรับนักศึกษา การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษา ภายใต้การดำเนินการดังกล่าวให้พิจารณาจากตัวบ่งชี้ดังต่อไปนี้

3.1 การรับนักศึกษา

- มีระบบและกลไกการรับนักศึกษา
- มีการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

3.2 การส่งเสริมและพัฒนานักศึกษา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

- มีการควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์แก่บัณฑิตศึกษา
- มีการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา

- มีการทำรายงานการคงอยู่ของนักศึกษา
- มีการทำบัญชีรายชื่อผู้สำเร็จการศึกษา
- มีการสำรวจความพึงพอใจและผลการจัดการข้อร้องเรียนของนักศึกษา

4. อาจารย์

4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์

- มีระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีระบบการบริหารอาจารย์
- มีระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

4.2 คุณภาพอาจารย์

- มีแผนการพัฒนาอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีคุณวุฒิปริญญาเอก
- มีระบบการพัฒนาผลงานวิชาการของอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ดำรงตำแหน่งทาง

วิชาการ

- มีการส่งเสริมให้อาจารย์ประจำหลักสูตรมีผลงานทางวิชาการ

4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์

- มีการรายงานการคงอยู่ของอาจารย์
- มีการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ต่อการบริหารหลักสูตร และมีการรายงานผลการดำเนินงาน

5. หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน

5.1 สารของรายวิชาในหลักสูตร

- มีระบบกลไกและหลักคิดการออกแบบหลักสูตรและสารรายวิชาในหลักสูตร
- มีระบบกลไกการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตอบสนองความต้องการของสังคมและ

สอดคล้องตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

5.2 การวางระบบผู้สอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน

- มีการประชุมวางแผนเตรียมอาจารย์ก่อนการเรียนการสอนและการกำหนดผู้สอนให้เป็นไปตามหลักสูตร

- มีระบบการกำกับติดตามและตรวจสอบการจัดทำแผนการเรียนรู้ (มคอ.3และมคอ.4) การจัดการเรียนการสอน

- มีการควบคุมหัวข้อวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกับสาขาวิชาและความก้าวหน้าของศาสตร์
- มีการแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์
- มีการช่วยเหลือกำกับติดตามในการทำวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์และการตีพิมพ์ผลงานในระดับบัณฑิตศึกษา

5.3 การประเมินผู้เรียน

- มีการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558
- มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- มีการกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร (มคอ.5 มคอ. 6 และมคอ.7)

- มีการประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระหรือสารนิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา

5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558

มีผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาที่ปรากฏในหลักสูตร (มคอ.2) หมวดที่ 7 ข้อ 7 ที่หลักสูตรแต่ละหลักสูตรดำเนินงานได้ในแต่ละปีการศึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรจะเป็นผู้รายงานผลการดำเนินงานประจำปีในแบบรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7)

6. สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

- ระบบการดำเนินงานของคณะโดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เช่นห้องเรียนห้องปฏิบัติการที่พักของนักศึกษามีห้องให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเช่นมีห้องค้นคว้าวิทยานิพนธ์มีระบบค้นคว้าหนังสือ
- มีกระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน (Key Performance Indicators) เกณฑ์ประเมินดังนี้

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา มีตัวบ่งชี้ที่ 1 – 5 ต้องมีผลดำเนินการบรรลุตามเป้าหมายติดต่อกันไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีจำนวนตัวบ่งชี้ (ตัวบ่งชี้ที่ 6 – 12)

ที่มีผลดำเนินการบรรลุเป้าหมายไม่ต่ำกว่า 80 % ของตัวบ่งชี้รวม โดยพิจารณาจากจำนวนตัวบ่งชี้ บังคับและตัวบ่งชี้รวมในแต่ละปี ดังนี้

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร	X	X	X	X	X
2. มีรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือ มาตรฐานสาขา/สาขาวิชา	X	X	X	X	X
3. มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาค การศึกษาให้ครบทุกรายวิชา	X	X	X	X	X
4. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และ รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
5. จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา	X	X	X	X	X
6. มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปี การศึกษา	X	X	X	X	X
7. มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอนหรือการประเมินผลการเรียนรู้จากผลการ ประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว		X	X	X	X

ตัวบ่งชี้และเป้าหมาย	ปีการศึกษา				
	2564	2565	2566	2567	2568
8. อาจารย์ใหม่ทุกคน (ถ้ามี) ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน	X	X	X	X	X
9. อาจารย์ประจำหลักสูตรทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	X	X	X	X	X
10. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี	X	X	X	X	X
11. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0		X	X	X	X
12. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จากคะแนนเต็ม 5.0			X	X	X
รวมตัวบ่งชี้บังคับที่ต้องดำเนินการ (ข้อ1-5) ในแต่ละปี	5	5	5	5	5
รวมตัวบ่งชี้ในแต่ละปี	9	11	12	12	12

หมวด 8

การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของหลักสูตร

1. การประเมินประสิทธิผลของการสอน

1.1 การประเมินกลยุทธ์การสอน

- 1) การประเมินความเห็นหรือข้อเสนอแนะก่อนการนำกลยุทธ์ไปใช้
- 2) ประเมินหลังจากที่ได้นำกลยุทธ์ไปใช้แล้ว โดยแบบประเมินรายวิชาและตลอดหลักสูตรจากนักศึกษา
- 3) ประเมินหลังจากที่ได้นำกลยุทธ์ไปใช้แล้ว โดยแบบประเมินรายวิชาและตลอดหลักสูตรจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- 4) จัดทำรายงานการประเมินหลักสูตรเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตร เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

1.2 การประเมินทักษะของอาจารย์ในการใช้แผนกลยุทธ์การสอน

- 1) การประเมินของนักศึกษาแต่ละวิชาในแต่ละภาคการศึกษา
- 2) การสังเกตการณ์ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร
- 3) ประเมินโดยการทดสอบผลการเรียนรู้ของนักศึกษาเทียบเคียงกับนักศึกษาสาขาวิชาอื่นและจากมหาวิทยาลัยอื่น

2. การประเมินหลักสูตรในภาพรวม

ในการประเมินหลักสูตรในภาพรวม สามารถประเมินได้จาก

- ๑) ความรู้ความสามารถของนักศึกษาปีสุดท้าย
- ๒) การทำงานของนักศึกษา
- ๓) ความพึงพอใจของนายจ้าง
- ๔) จากการดำเนินชีวิตที่เป็นสุขทั้งส่วนตนและสังคม
- ๕) ความต้องการของผู้เข้ามาศึกษาต่อในหลักสูตร
- ๖) จากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

3. การประเมินผลการดำเนินงานตามรายละเอียดหลักสูตร

ต้องผ่านการประเมินของการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิ (TQF) ระดับปริญญาโท สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา รวมทั้งการผ่านการประกันคุณภาพภายในด้วย

4. การทบทวนผลการประเมินและวางแผนปรับปรุง

4.1 คณะกรรมการประเมินหลักสูตร (Peer Evaluation Committee) ได้รวบรวมประเด็นต่าง ๆ ในการบริหารจัดการหลักสูตรที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

4.2 จัดสัมมนาระดมความคิดในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

4.3 เชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมาอ่านหลักสูตรและชี้แนะการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ภาคผนวก ก

คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

1) รายวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41001	ประวัติและพัฒนการพระพุทธศาสนา History and Development of Buddhism ศึกษาประวัติพระพุทธศาสนาตั้งแต่สมัยปฐมพุทธกาล มัชฌิมพุทธกาล และปัจฉิมพุทธกาล การสังคายนา นิกายของพระพุทธศาสนา บทบาทองค์กรทางพระพุทธศาสนา บทบาทของพระสาวกและสาวิกา และประวัติศาสตร์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปสู่ประเทศต่าง ๆ รูปแบบของพระพุทธศาสนาในประเทศเหล่านั้น Study history of Buddhism from the early, middle and the end of Buddha's periods, rehearsals, section of Buddhism, roles of Buddhist organizations, roles Buddhist disciples, history of Buddhist propagation in various countries, pattern of Buddhism in those countries.	3 (3-0-6)
PH 41002	การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรม Development and Innovation การพัฒนาและการสร้างนวัตกรรมและการสร้างนวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม Development and Buddhist innovative creation in economic, social, political, cultural and environmental dimensions.	3 (3-0-6)

2) รายวิชาบังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต

นักศึกษาต้องเรียนรายวิชาบังคับพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41103	ภาษาบาลีเพื่อการวิจัย Pali for Research ศึกษาภาษาบาลีไวยากรณ์ อักษรวิธี วจวิภาค การอ่านและการแปล พระสูตรต่าง ๆ ในพระไตรปิฎก เพื่อประยุกต์ใช้ในงานวิจัย	3 (3-0-6)

	Study of Pali grammar, Pali orthography, Pali phonology, Pali reading and Pali translation in suttas in Tipitaka for applying in research.	
PH 41104	ภาษาอังกฤษสำหรับพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา English for Buddhism for Development การฟัง การเขียน การอ่าน การบรรยาย การนำเสนอ อภิปราย หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาผ่านบทความ ข้อเขียน การประชุมสัมมนา และผ่านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ Listening, writing, reading, lecturing, presenting, and discussing Buddhist teachings in articles, essays, meeting, seminar and informative technology.	3 (3-0-6)

3) รายวิชาบังคับพื้นฐาน 9 หน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41205	สารัตถะในพระไตรปิฎก Essence of Tripitaka ศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด หลักการ อุดมการณ์ วิธีการ ที่เป็นหลักคำสอนในพระพุทธศาสนาทั้งที่เป็นส่วนของพระวินัยปิฎก พระสุตตันตปิฎก และพระอภิธรรมปิฎก และประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตและอาชีพ Study and analysis of concept, principle, ideal and method of Buddhist teachings in Vinaya Pitaka, Suttanta Pitaka and Abhidhamma Pitaka and the application in daily life and work.	3 (3-0-6)
PH 41206	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation วิเคราะห์ทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติกัมมัฏฐานทางพระพุทธศาสนา เปรียบเทียบวิธีเหล่านั้น ประโยชน์จากการปฏิบัติกัมมัฏฐาน และกัมมัฏฐานภาคปฏิบัติในสำนักกัมมัฏฐานตามที่คณะกำหนด Analysis and comparison of theory and method of meditation practice in Buddhism, benefit of meditation, meditation practice in meditation centers assigned by faculty.	3 (3-0-6)

PH 41207	ระเบียบวิธีวิจัย Research Methodology ทฤษฎีวิธีวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเน้นศึกษาวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พร้อมทั้งทำวิจัยตามหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย Research theories including Quantitative and Qualitative Research emphasized on humanities and social sciences under the topic approved.	3 (3-0-6)
----------	---	-----------

4) รายวิชาเอก

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41308	การบริหารกิจการพระพุทธศาสนายุคใหม่ Modern Buddhist Affairs Administration ศึกษาพุทธวิธีการบริหาร และการบริหารองค์กรด้านพระพุทธศาสนาในไทยและต่างประเทศ พร้อมทั้งศึกษาหลักการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในปัจจุบัน ทั้ง 6 ด้าน Study Buddhist Administrative Methods and Buddhist organization administration in Thailand and abroad including studying the current principles of administration of the Sangha in 6 aspects.	3 (3-0-6)
PH 41309	พุทธศาสนากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ Buddhism and Human Resource Development ศึกษาหลักพุทธธรรมในการพัฒนามนุษย์ ด้าน กาย จิต สังคม และปัญญา Studying Buddhist principles in human, physical, psychological, social and intellectual development.	3 (3-0-6)
PH 41310	ภาวะผู้นำเชิงพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา Buddhist Leadership for Development ความหมาย ความสำคัญ หลักธรรมในการครองตน ครองคน และครองงานของผู้นำ และหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่นำไปใช้ในการพัฒนาตนของผู้นำองค์กร	3 (3-0-6)

	The definition Importance of Buddhist principles for good household life, virtue for leadership, and Buddhist principles to develop organization leaders.	
PH 41311	การเผยแผ่พุทธธรรมสู่สากล Propagation of Buddhism to The word ศึกษาพุทธวิธีการเผยแผ่พระพุทธศาสนา อภิปรายแนวทางการเผยแผ่พุทธธรรมในยุคปัจจุบัน หลักการสอนกรรมฐาน และหลักการสอนพุทธธรรมด้วยภาษาสากล รูปแบบและวิธีการเผยแผ่ธรรมะของพุทธบริษัทที่มีชื่อเสียงในประเทศไทยและนานาชาติ และร่วมกิจกรรมทางพระพุทธพระพุทธศาสนากับชาวต่างชาติ Studying Buddhist method to propagate, discussing current Buddhist principles propagation, meditation methods, and the methods of Buddhist principles teaching by international languages, pattern and methods of famous Buddhist disciples in Thailand and international countries and participate Buddhist activities with foreigners	3 (3-0-6)

5) รายวิชาเลือก

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41412	ศาสตร์พระราชา King's Science แนวทางการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช หลักการทรงงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการประยุกต์ใช้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน Guidelines for learning the King's Science, H.M. King Bhumibol Adulyadej's philosophy, working principles, Royal-initiated projects and Sufficiency Economy Philosophy and the application for sustainable development.	3 (3-0-6)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41413	การพัฒนาเค้าโครงการวิจัย Research Proposal Development การพัฒนาเค้าโครงการวิจัยพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา ตรวจสอบ กำกับประเมินความก้าวหน้าความถูกต้องทางโครงสร้างเนื้อหาวิเคราะห์ อภิปรายและนำเสนอในประเด็นสำคัญ Developing Buddhist research proposal, checking and evaluation the progression of research proposal structure, contents analysis and important topics presentation.	3 (3-0-6)
PH 41414	สัมมนาพุทธวิถีในอาเซียน Seminar in Buddhist Way in ASEAN ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในประเทศอาเซียน รากฐาน สำคัญของวัฒนธรรม ความร่วมมือและการเผยแผ่ทางพระพุทธศาสนาใน อาเซียน Importance of Buddhism in ASEAN countries, the foundation of culture cooperation and propagation of Buddhism in ASEAN	3 (3-0-6)
PH 41415	สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์ Sociology in Buddhist Perspective วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักสังคมวิทยา เช่น สถาบัน ทางสังคม ปัญหาสังคม จิตวิทยาสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมสังคมเป็นต้นกับหลักและแนวความคิดทางสังคมที่มีอยู่ในคำ สอนพระพุทธศาสนา Analysis and comparison of sociological principles such as social institutions, social problems, social psychology, social change, socio-cultural change with social paradigm appearing in Buddhism.	3 (3-0-6)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41416	สัมมนาพุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลง Seminar Buddhism and Change การจัดการเปลี่ยนแปลงพุทธศาสนา กระบวนการพัฒนาพุทธศาสนา การพัฒนาวัด สำนักงาน และบทบาทพระสงฆ์ พระสังฆาธิการ วัดและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาพุทธศาสนา Buddhist change management, Buddhist development process, temple development, office and the role of monks. Buddhist governed - monks and measurement for the change and development of Buddhism.	3 (3-0-6)
PH 41417	สัมมนาพุทธศิลป์ในท้องถิ่น Seminar in Local Buddhist Arts ศึกษาพุทธศิลป์ในท้องถิ่นไทย ศิลปกรรม ที่สร้างขึ้นรับใช้พระพุทธศาสนาโดยตรง ทั้งในด้านจิตรกรรม ประติมากรรม และสถาปัตยกรรมในลัทธิมหายาน และเถรวาท Study Thai local Buddhist arts, art created to serve Buddhism directly both in painting, sculpture and architecture in Mahayana and Theravada.	3 (3-0-6)
PH 41418	นิเทศศาสตร์และสื่อออนไลน์เชิงพุทธศาสตร์ Communication Arts and Buddhist Online Media ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการนิเทศ โดยใช้สื่อออนไลน์ ในการสื่อสารภายในบุคคล ระหว่างบุคคล สังคม และการเผยแผ่คำสอนพระพุทธศาสนา โดยใช้ตามแนวทางพุทธศาสตร์สำหรับวิเคราะห์ Studying concepts and supervision theories by using online media in individual, person, society and the propagation of Buddhist teachings using Buddhist principles for analysis.	3 (3-0-6)
PH 41419	สัมมนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร Seminar Moral and Ethics for Executive ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี คุณธรรมจริยธรรม วัฒนธรรมองค์กร หลักธรรมาภิบาลกับการประยุกต์ใช้หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา	3 (3-0-6)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
	Studying concepts, theories, morals, ethics, cultural organization, good governance and application of Buddhist principles.	

6.รายวิชาวิจัย

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
PH 41520	วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 1) Thesis เป็นวิทยานิพนธ์เฉพาะบุคคล มีเนื้อหาและลักษณะตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ต้องทำตามระเบียบวิธีวิจัย . Individual thesis covering contents and research methodology specified in the study course and research methodology.	36 (0-0-9)
PH 41521	วิทยานิพนธ์ (แผน ก แบบ ก 2) Thesis เป็นวิทยานิพนธ์เฉพาะบุคคล มีเนื้อหาและลักษณะตามรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ต้องทำตามระเบียบวิธีวิจัย . Individual thesis covering contents and research methodology specified in the study course and research methodology.	12 (0-0-6)

ภาคผนวก ข
ประวัติและผลงานทางวิชาการอาจารย์ประจำหลักสูตร

1. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล พระครูปลัดสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม (แสงมะโน)
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ศน.ด. (พุทธศาสนศึกษา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2557
ศน.ม. (พุทธศาสนาและปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2549
ศน.บ. (ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2544

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

พระมหาสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม. (2562). แรงจูงใจในการปฏิบัติธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการธรรมทรรศน์, ปีที่ 19 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มีนาคม 2562 หน้า 257-266.

พระมหาสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม, พระมหาประสงค์ กิตติธวโน. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาบาลีโดยใช้บทสวดมนต์ของนักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2560 หน้า 59-70. ISSN : 2286-9301.

พระมหาสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม การเล่านิทานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารวิชาการแสงอีสาน, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม-มิถุนายน 2561 หน้า 64-80 ISSN. 1659-5329.

3.2 บทความวิชาการ

พระมหาสุรวุฒิ จนฺทธมฺโม,ดร., (2562). เรื่อง “วาระสติแห่งชาติ” (National Mindfulness Agenda) วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกันยายน-ธันวาคม 2562 หน้า. 299-314.

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	พระไตรปิฎก 1	ม.มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	การจัดการระบบเศรษฐกิจของรัฐ	ม.มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	การปฏิบัติกรรมฐาน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	ศาสนศึกษา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ทฤษฎีและปัญหาจริยศาสตร์	ม.มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ทฤษฎีและการปฏิบัติกัมมัฏฐาน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	สัมมนาปรัชญาพุทธศาสตร์การพัฒนาและภาวะผู้นำ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	สารัตถะพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.3 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ทฤษฎีและการปฏิบัติกัมมัฏฐาน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	สัมมนาปรัชญาพุทธศาสตร์การพัฒนาและภาวะผู้นำ	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	การปกครองคณะสงฆ์ไทย	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – ฉายา- นามสกุล นายธนกร ชุสุขเสริม
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ปร.ด. (ปรัชญาและศาสนาตะวันออก)	ม.ขอนแก่น	2562
ศศ.ม. (ภาษาสันสกฤต)	ม.ศิลปากร	2542
พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ)	ม.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	2536

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

ธนกร ชุสุขเสริม, (2560). ปัจจัยที่เป็นปัญหาในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระสังฆาธิการ: ศึกษาเฉพาะกรณีพระนักศึกษาลัทธิทางไกลมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รุ่น 1-4, วารสารแสงอีสาน ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน 2560) หน้า 199-216, ISSN 1685-5329

3.2 บทความวิชาการ

ธนกร ชุสุขเสริม, (2560). การประยุกต์ใช้สัมมาทิฐิเพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทย, วารสารวิชาการธรรมศาสตร์ ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2560), หน้า 215-228, ISSN 1513-5845

ธนกร ชุสุขเสริม, (2560). หลักพุทธธรรมในประเพณีฮีต 12 : ศึกษากรณีฮีต 1-6 กับกรกล่อมเกล้าชุมชนในภาคอีสาน, วารสารปรัชญาและศาสนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2560), หน้า 47-68, ISSN 2165-5155

ธนกร ชุสุขเสริม, (2561). ทำทึของพระพุทธศาสนาต่อโสเภณี, วารสารช่อพะยอม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ปีที่ 29 ฉบับที่ 1 (มกราคม – พฤษภาคม 2561), หน้า 107-116, ISSN 1513-5462

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ภาษาสันสกฤตเพื่อการศึกษาคัมภีร์ พระพุทธศาสนา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ภาษาอังกฤษเพื่อการเผยแผ่ พระพุทธศาสนา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาคัมภีร์ พระพุทธศาสนา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	พุทธศาสนมหายาน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	พระไตรปิฎกศึกษา 3	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

3. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – ฉายา- นามสกุล พระมหาวิไลศักดิ์ ปญญาโวโร (หงส์ศรี)
 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
 สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2. คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ปร.ด. (ยุทธศาสตร์การพัฒนากุมิภาค)	ม.ราชภัฏอุบลราชธานี	2557
รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)	ม.เจ้าพระยา	2546
ศษ.บ. (มัธยมศึกษา)	ม.สุโขทัยธรรมมาธิราช	2539

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

วิรุธ นิลเพ็ชร, ชนาธิป ศรีโท, พระมหาวิไลศักดิ์ ปญญาโวโร และชูลีพร นาห้วนิล. (2560). บทบาทของพระสังฆาธิการคณะธรรมยุตในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดหนองบัวลำภู. วารสารสถาบันวิจัยพัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม). หน้า 157-168 (ISSN 2465-3705) TCI. 2

พระมหาวิไลศักดิ์ ปญญาโวโร, (2562). แนวทางการพัฒนาประชาสังคมที่ส่งผลต่อสันติภาพ” ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการธรรมทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น ปีที่ 19 ฉบับที่ 4 ประจำเดือน ตุลาคม-ธันวาคม 2562 หน้า 25-34 อยู่ในฐาน 1 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI 1).

พระมหาวิไลศักดิ์ ปญญาโวโร,ดร., (2562). กระเศียร อาคารสุวรรณ, ชัชวาล จารย์คุณ, ดร.ชนาธิป ศรีโท แนวทางพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อความสุขในโรงเรียน.วารสารวิชาการแสงอีสาน,มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2562 หน้า 37-50.

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ภาษาบาลีเพื่อการศึกษาคัมภีร์ พระพุทธศาสนา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	พุทธวิธีไทย	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	พระไตรปิฎกศึกษา 1	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	จริยธรรมและธรรมาภิบาล	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
6	พระไตรปิฎกศึกษา 2	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
7	พระไตรปิฎกศึกษา 3	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – นามสกุล นายประยงค์ แสนบุราณ
ตำแหน่งทางวิชาการ ศาสตราจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตอีสาน

2.คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปี พ.ศ.
Ph.D. (Philosophy)	Magadh University, India	2539
M.A. (Philosophy)	Banaras Hindu University, India	2529
ศน.บ. (ศาสนาและปรัชญา)	สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย	2525

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

ประยงค์ แสนบุราณ, สุติรัตน์ ปิรยาวิจิตร. (2562). การนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้กับปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราในสังคมไทย. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 26(1), หน้า 376-399, มกราคม-มิถุนายน 2562, TCI 2

ประยงค์ แสนบุราณ. (2561). Buddhist Teachings in Pyha (Riddle Philosophy): Dhamma Riddles in Isaan Culture and Society. วารสารนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(3), หน้า 1-21, กันยายน - ธันวาคม 2561, TCI 2

ประยงค์ แสนบุราณ, สุติรัตน์ ปิรยาวิจิตร. (2561). ผลของการใช้พุทธธรรมเพื่อบำบัดความเครียดในสตรีตั้งครรภ์ ที่มีภาวะความเสี่ยงสูง. วารสารมนุษยศาสตร์สาร มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 19(1), หน้า 122-150, มกราคม - มิถุนายน 2561, TCI 1

ประยงค์ แสนบุราณ, พิริยานาถ ปิรยาวิจิตร. (2562). สมาธิ: วิธีแห่งการบำบัดภาวะทางจิตใจ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 13(2), หน้า 157-173, กรกฎาคม - ธันวาคม 2562, TCI 2

ประยงค์ แสนบุราณ. (2559). จริยธรรมในพระพุทธศาสนากับจริยธรรม – ค่ำในสังคมและวัฒนธรรมไทยอีสาน. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 33(1), หน้า 81-101, มกราคม-เมษายน 2559, TCI 2

ประยงค์ แสนบุราณ. (2559). การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดสารเสพติดด้วยพุทธธรรม. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, (33)3, หน้า 12-30, กันยายน-ธันวาคม 2559, TCI 2

3.2 ตำรา

ประยงค์ แสนบุราณ. (2561). ฅญาปริศนาห่อพุทธธรรม. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, พิมพ์ครั้งที่ 1. 97 หน้า
ISBN.978-616-438-301-

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	แนวคิดทางปรัชญาและวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	พระพุทธศาสนามหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สัมมนาอภิปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	เปรียบเทียบคำสอนพระพุทธศาสนาเถรวาทกับมหายาน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	สัมมนาญาณวิทยา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.3 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	พุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	การวิจัยเชิงคุณภาพขั้นสูงทางวิจัยพุทธศาสตร์และปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	สัมมนาปรัชญาตะวันตก	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	อรรถปริวรรตพุทธศาสตร์และปรัชญา	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

5. ประวัติและผลงานทางวิชาการ

1. ชื่อ – ฉายา – นามสกุล นายภัทรชัย อุทาพันธ์
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สังกัด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

2.คุณวุฒิ

คุณวุฒิการศึกษา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จ
Ph.D. (Philosophy)	Kurukshetra University, India	2554
M.A. (Philosophy)	Kurukshetra University, India	2549
ศน.บ. (ปรัชญา)	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย	2545

3. ผลงานทางวิชาการ

3.1 งานวิจัย

ภัทรชัย อุทาพันธ์, ประชัน ชะชีกุล. (2561). การนำขรรษาธรรม 4 ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวของนักศึกษาภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์, ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - เมษายน, หน้า 171-184. ISSN : 1905-1603.

ประชัน ชะชีกุล, ภัทรชัย อุทาพันธ์, สิทธิพร เกษจ้อย, ศักดิพงษ์ โสภาร (2563). การเสริมสร้างสุขภาพด้วยมรรคมีองค์ 8 กับกลุ่มเด็กเร่ร่อนในจังหวัดขอนแก่น (STRENGTHENING THE NOBLE EIGHTFOLD PATH FOR STREET CHILDREN IN KHON-KAEN PROVINCE), วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ปีที่ 7 ฉบับที่ 4 เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2563, หน้า 213-226. ISSN : 2539-6757.

3.2 บทความทางวิชาการ

ภัทรชัย อุทาพันธ์, (2559), “The Concept of Ahimsa in Theravada Buddhism and Jainism”, วารสารวิชาการแสงอีสาน, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ปีที่ 13 ฉบับที่ 19 ประจำเดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2559, หน้า 157-164, ISSN : 1658-5329.

ภัทรชัย อุทาพันธ์, (2559), “The Development of Wisdom (Panna) in Theravada Buddhist Philosophy”, วารสารวิชาการแสงอีสาน, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน, ปีที่ 13 ฉบับที่ 19 ประจำเดือนสิงหาคม-ธันวาคม 2559, หน้า 170-178, ISSN : 1658-5329.

ภัทรชัย อุทาพันธ์, (2560), ญาณวิทยาในพุทธปรัชญาเถรวาท, วารสารวิชาการพระพุทธศาสนา เขตลุ่มแม่น้ำโขง, ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2560, หน้า 126-130, ISSN : 2465-5465.

ภัทรชัย อุทาพันธ์, (2561), นาคคตินในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท, วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขง, ปีที่ 2561 สิงหาคม-ประจำเดือนพฤษภาคม 5 ฉบับที่ 6, หน้า 120-130, ISSN : 2465-5465.

ภัทรชัย อุทาพันธ์, (2562), อินไซด์ตรรกศาสตร์พุทธศาสนา Inside of Buddhist Logic, การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2, วันที่ 24 สิงหาคม 2562, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร์, พิมพ์เผยแพร่แบบออนไลน์, หน้า 39-47.

3.3 งานแต่งและเรียบเรียง

-

4. ประสบการณ์การสอน

4.1 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาตรี

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	หลักปรัชญาและตรรกศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	พระไตรปิฎกศึกษา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	ศาสนศึกษา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	พุทธจริยศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	ปรัชญาอรรถกถาภิธาน	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.2 ประสบการณ์การสอน ในระดับปริญญาโท

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	สารัตถะพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	พุทธศาสนากับวิทยาศาสตร์	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	สัมมนาญาณวิทยา	ม.มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

4.3 รายวิชาที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ที่	วิชา	มหาวิทยาลัย
1	พระพุทธศาสนาหายาน	ม.มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
2	จริยธรรมและทักษะการศึกษา	ม.มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
3	พระไตรปิฎก 2	ม.มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
4	ปัญหาพื้นฐานทางปรัชญา	ม.มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
5	สัมมนาญาณวิทยา	ม.มหาภูมิราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ค

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต และ
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564)

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ ๑๑๓๖/๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เพื่อให้การดำเนินการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งบุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ดังต่อไปนี้

๑. พระสุทธิสารเมธี, ดร.	ประธานกรรมการ
๒. พระครูปลัด สรุวุฒิ จนฺทมโม, ดร.	กรรมการ
๓. ศ.ดร.ประยงค์ แสนบุราณ	กรรมการ
๔. ดร.ประชัน ชะชิกุล	กรรมการ
๕. ดร.ประสงค์ พรหมศรี	กรรมการ
๖. ผศ.ดร.ภัทรชัย อุทาพันธ์	กรรมการและเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินการประชุมยกร่างหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและดำเนินการแก้ไขรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตรตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิพากษ์หลักสูตร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปณิธานโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำสั่งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ที่ ๑๑๓๓/๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔)
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เพื่อให้กระบวนการยกร่างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ และสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงแต่งตั้งบุคคลผู้มีรายนามต่อไปนี้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๔) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ดังต่อไปนี้

๑. รศ.ดร.พุทธรักษ์ ปราบนอก	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๒. ผศ.ดร.หอมหวล บัวระพา	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๓. ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(พระราชปฎิภาณโกศล, ผศ.ดร.)

อธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2563

**ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๓**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาให้สอดคล้องกันกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๐ และมติสภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ ๕๒/๒๕๖๓ ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“คณะ” หมายความว่า รวมถึงหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะด้วย

“วิทยาลัย” หมายความว่า วิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในวิทยาเขตด้วย

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยและคณบดีคณะ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการวิทยาลัย

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

“สารนิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาโท

แผน ข

“วิทยานิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑ และ แบบ ก ๒

“คูขุณินิพนธ์” หมายความว่า รายงานการค้นคว้าวิจัยที่นักศึกษาทำขึ้นตามหลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑ หรือแบบ ๒

ข้อ ๖ ให้อธิการบดีรักษาการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามระเบียบนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลา ตลอดจนอัตราค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามระเบียบนี้ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแล้วแต่กรณี

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษา

ข้อ ๗ ให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของประเทศ

ให้หลักสูตรทุกหลักสูตรกำหนดเนื้อหาและสาระความรู้ทางพระพุทธศาสนาและการวิจัยเป็นกลุ่มวิชาบังคับพื้นฐานแกนของหลักสูตรและกำหนดให้การอบรมกรรมฐานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็นเงื่อนไขที่นักศึกษาต้องผ่านก่อนสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ข้อ ๘ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามี ๔ ระดับ คือ

๘.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๘.๒ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๘.๓ ระดับปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๘.๔ ระดับปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

ข้อ ๙ การจัดศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์

มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตซึ่งมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับภาคการศึกษาปกติ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มหาวิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษ คือ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานอกเวลาราชการหรือนอกเวลาทำการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๐ บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะใดจะจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใดให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามข้อเสนอของสภาวิชาการ

วิทยาลัยอาจจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรซึ่งสภามหาวิทยาลัยกำหนดให้บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะจัดการศึกษา ทั้งนี้ ตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดตามข้อเสนอของสภาวิชาการ

ให้วิทยาลัยรายงานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่ออธิการบดีอย่างน้อยทุกภาคการศึกษา

หมวด ๒

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๑ คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษา

๑๑.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๒ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า

๑๑.๓ หลักสูตรปริญญาโท ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๑.๔ หลักสูตรปริญญาเอก ต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด

บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะอาจกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาในแต่ละสาขาวิชาหรือเพิ่มเติมหลักสูตรตามที่เห็นสมควร

การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าศึกษาเพิ่มเติมตามวรรคสองให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครเข้าศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้น ๆ ที่วิทยาลัยจัดการศึกษาด้วย

ข้อ ๑๒ การรับเข้าศึกษา

๑๒.๑ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยจะพิจารณาผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑ เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๒ ในกรณีที่ผู้สมัครเข้าศึกษากำลังรอผลการศึกษาของวุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษา การรับเข้าศึกษาจะมีผลสมบูรณ์ เมื่อผู้สมัครได้ส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษาของวุฒิการศึกษานั้น ภายในระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๒.๓ นักศึกษาจะศึกษาเกินกว่า ๑ สาขาวิชาในเวลาเดียวกันไม่ได้

หมวด ๓

โครงสร้างหลักสูตรและระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๓ โครงสร้างหลักสูตร

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๑๓.๒ ปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๑๓.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุชนิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่และอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำดุชนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำดุชนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุชนิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัย โดยมีการทำดุชนิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท ต้องทำดุชนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี ต้องทำดุชนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ ดุชนิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และ แบบ ๒.๒ ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพในระดับเดียวกัน

ข้อ ๑๔ ระยะเวลาศึกษา

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๔.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๔.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

หมวด ๔

การคิดหน่วยกิตและการเทียบโอนหน่วยกิต

ข้อ ๑๕ การคิดหน่วยกิต

๑๕.๑ รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๑๕.๕ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

ข้อ ๑๖ การเทียบโอนหน่วยกิต บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา หรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือการค้นคว้าเพื่อทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์จากหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้แก่นักศึกษาตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่อการศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกัน หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตที่ได้ศึกษามาแล้วได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของจำนวนหน่วยกิตของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

หมวด ๕

การลงทะเบียนเรียนและการถอนรายวิชา

ข้อ ๑๗ การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาและลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๙ หน่วยกิต แต่ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่นักศึกษามีหน่วยกิตเหลือสำหรับลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตรน้อยกว่า ๙ หน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติสำหรับนักศึกษาที่ศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาปกติ โดยมีจำนวนหน่วยกิตไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๑๘ การลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อนให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย กำหนดโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๑๙ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา

๑๙.๑ การลงทะเบียนเรียนรายวิชา ให้กระทำภายใน ๑ สัปดาห์ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา หรือตามที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

๑๙.๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาล่าช้าจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษานั้น

๑๙.๓ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นสุดวิสัยให้ไม่อาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาภายในระยะเวลาที่กำหนด นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาล่าช้ากว่า ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๐ การลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังในรายวิชา นักศึกษาอาจลงทะเบียนเป็นผู้ร่วมฟังในรายวิชาแต่ละรายวิชาได้ โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ประจำวิชาเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ในกรณีที่รายวิชาใดจำกัดจำนวนผู้เข้าเรียน ให้พิจารณารับลงทะเบียนนักศึกษาเป็นผู้ร่วมฟังตามลำดับการลงทะเบียน

ข้อ ๒๑ การลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์

๒๑.๑ นักศึกษาจะลงทะเบียนสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ได้ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

๒๑.๒ นักศึกษาระดับปริญญาโทจะมีสิทธิลงทะเบียนและเสนอโครงร่างสารนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ได้หลังจากศึกษาในรายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสอบได้สะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรซึ่งไม่ต้องเรียนรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

๒๑.๓ นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะมีสิทธิลงทะเบียนและเสนอโครงร่างดุษฎีนิพนธ์ได้ หลังจากศึกษาในรายวิชามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติและมีหน่วยกิตสอบได้สะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต ยกเว้นในกรณีที่ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แบบ ๑ ตามข้อ ๑๓.๓

ข้อ ๒๒ การขอเพิ่มรายวิชา การเปลี่ยนรายวิชา และการถอนรายวิชา

๒๒.๑ การขอเพิ่มรายวิชาหรือเปลี่ยนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

๒๒.๒ การขอถอนรายวิชาจะกระทำได้ภายใน ๖ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๒๓ การย้ายสาขาวิชา

๒๓.๑ นักศึกษาอาจขอย้ายสาขาวิชาจากสาขาวิชาที่รับเข้าศึกษาครั้งแรกไปศึกษาในสาขาวิชาอื่นในระดับเดียวกันของมหาวิทยาลัยได้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย

๒๓.๒ การขอย้ายสาขาวิชาจะกระทำได้เมื่อนักศึกษาได้ศึกษาในสาขาวิชาเดิมมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาและมีผลการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๒๓.๓ นักศึกษาที่ขอย้ายสาขาวิชาจะต้องมีคุณสมบัติสำหรับผู้สมัครเข้าศึกษาในสาขาวิชาที่ขอย้ายเข้าไปศึกษา และกระทำได้ครั้งเดียวตลอดระยะเวลาการเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

๒๓.๔ การเทียบโอนผลการศึกษาในสาขาวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ย้ายไปศึกษาใหม่ ให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

หมวด ๖

สถานภาพและการพ้นสถานภาพนักศึกษา

ข้อ ๒๔ ผู้สมัครเข้าศึกษาจะมีสถานภาพเป็นนักศึกษา เมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๒๕ นักศึกษาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยรับเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีสถานภาพเป็นนักศึกษาในสถานภาพใดสถานภาพหนึ่ง ดังต่อไปนี้

๒๕.๑ นักศึกษาสามัญ หมายถึง ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

๒๕.๒ นักศึกษาวิทยาทัณฑ์ หมายถึง นักศึกษาสามัญที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ขึ้นไป แต่ไม่ถึง ๓.๐๐

เมื่อนักศึกษาวิทยาทัณฑ์ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ ขึ้นไปจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนักศึกษาสามัญ

๒๕.๓ นักศึกษาวิสามัญ หมายถึง นักศึกษาอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

ข้อ ๒๖ การพ้นสถานภาพนักศึกษาที่มีกรณีดังต่อไปนี้

๒๖.๑ มรณภาพหรือตาย

๒๖.๒ ลาออก

๒๖.๓ สำเร็จการศึกษา

๒๖.๔ ได้คะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษาเมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาไม่ถึง ๒.๕๐ หรือได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๒.๕๐

๒๖.๕ เป็นนักศึกษาวิทยาลัยที่พ้นที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ถึง ๓.๐๐ เป็นเวลา ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน

๒๖.๖ มีระยะเวลาศึกษาครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว แต่ยังไม่สามารถสำเร็จการศึกษาและไม่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการศึกษา

๒๖.๗ เป็นนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโทหรือหลักสูตรปริญญาเอกซึ่งไม่ได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์แล้วแต่กรณีจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยภายใน ๒ ปีการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา เว้นแต่คณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัยพิจารณาแล้วเห็นว่า การไม่ได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์นั้น เนื่องจากเหตุจำเป็นและสมควรผ่อนผันให้ยังไม่ต้องพ้นสถานภาพนักศึกษา ทั้งนี้ นักศึกษาต้องได้รับอนุมัติโครงร่างสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ภายในภาคการศึกษาถัดไปจากภาคการศึกษาที่ครบกำหนดดังกล่าว

๒๖.๘ มีผลการสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ไม่ผ่านและไม่ได้รับอนุญาตให้สอบแก้ตัว

๒๖.๙ มหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นสถานภาพนักศึกษาในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรหรือใช้เอกสารอันเป็นเท็จในการสมัครเข้าศึกษา

(๒) ไม่ชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษา

(๓) กระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของบัณฑิตวิทยาลัย คณะ วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการสอบหรือวินัยนักศึกษา

หมวด ๗

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๒๗ การลาพักการศึกษา

๒๗.๑ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาได้ เมื่อได้ศึกษาในหลักสูตรมาแล้วอย่างน้อย ๑ ภาคการศึกษาและมีผลการเรียนได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ โดยต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการภายใน ๖ สัปดาห์แรกนับจากวันเปิดภาคการศึกษา

๒๗.๒ นอกจากการลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๑ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาเป็นกรณีพิเศษได้ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

- (๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
 - (๒) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๓ สัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์โดยมีใบรับรองแพทย์จากสถานพยาบาล
 - (๓) มีเหตุจำเป็นสุทธวิสัยอื่น โดยต้องแสดงเหตุผลหรือหลักฐานของเหตุจำเป็นนั้นได้
- ทั้งนี้ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการภายใน ๓ สัปดาห์นับจากปรากฏเหตุของการลาพักการศึกษา แต่ไม่ช้ากว่าวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษานั้น
- ๒๗.๓ การลาพักการศึกษาของนักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ
- การอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๑ และ ๒๗.๒ ให้กระทำได้ไม่เกินครั้งละ ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกัน ถ้านักศึกษายังมีความจำเป็นต้องขอลาพักการศึกษาต่อ ให้ยื่นคำร้องใหม่
- ๒๗.๔ ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
- (๑) ให้นับระยะเวลาที่ลาพักการศึกษารวมเป็นเวลาศึกษาด้วย เว้นแต่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๒๗.๒ (๓)
 - (๒) นักศึกษาต้องชำระค่ารักษาสถานภาพเป็นนักศึกษาทุกภาคการศึกษาในระหว่างลาพักการศึกษา
 - (๓) เมื่อจะกลับเข้าศึกษาใหม่ นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอกลับเข้าศึกษาต่อคณบดีหรือผู้อำนวยการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์

หมวด ๘

การวัดและการประเมินผลการศึกษา

- ข้อ ๒๘ การวัดผลการศึกษารายวิชาให้ใช้การสอบรายวิชา
- การวัดผลการศึกษารายวิชาอาจใช้วิธีการอื่นหรือใช้การสอบรายวิชาร่วมกันกับวิธีการอื่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้เป็นตามที่สภาวิชาการกำหนด
- ข้อ ๒๙ นักศึกษาต้องได้รับการวัดและการประเมินผลการศึกษาตามที่อาจารย์ประจำรายวิชากำหนด
- ข้อ ๓๐ นักศึกษาต้องเข้าสอบรายวิชาทุกรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน เว้นแต่รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟังหรือรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้ออนรายวิชา หรือรายวิชาที่วัดผลการศึกษาด้วยวิธีการอื่น หรือได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา
- กำหนดการสอบรายวิชาให้เป็นไปตามตารางสอบที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด ยกเว้นในกรณีที่อาจารย์ประจำรายวิชากำหนดให้มีการสอบนอกตาราง โดยได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

นักศึกษาที่จะมีสิทธิเข้าสอบในแต่ละรายวิชาต้องมีเวลาศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ทั้งหมดของรายวิชานั้น เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

ข้อ ๓๑ การประเมินผลการศึกษา

๓๑.๑ การประเมินผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาจะกระทำเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมายและค่าระดับคะแนน ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม (Excellent)	๔.๐
B+	ดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ดี (Good)	๓.๐
C+	ดีพอใช้ (Fairly Good)	๒.๕
C	พอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	อ่อน (Poor)	๑.๕
D	อ่อนมาก (Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	๐.๐

๓๑.๒ ในกรณีที่ไม่สามารถประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ตามข้อ ๓๑.๑ ให้กระทำเป็นสัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) สัญลักษณ์ I หมายถึง การวัดผลไม่สมบูรณ์ (Incomplete)
- (๒) สัญลักษณ์ IP หมายถึง การสอนยังไม่สิ้นสุด (In Progress)
- (๓) สัญลักษณ์ S หมายถึง ผลการประเมินเป็นที่พอใจ (Satisfactory)
- (๔) สัญลักษณ์ U หมายถึง ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)
- (๕) สัญลักษณ์ V หมายถึง การร่วมฟัง (Visitor)
- (๖) สัญลักษณ์ W หมายถึง การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)
- (๗) สัญลักษณ์ M หมายถึง การขาดสอบ (Missing)
- (๘) สัญลักษณ์ N หมายถึง ยังไม่ได้รับผลการประเมิน (No Report)
- (๙) สัญลักษณ์อื่นตามที่สภาวิชาการกำหนด

๓๑.๓ การให้สัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D หรือ F จะกระทำได้ในกรณีที่ป็นรายวิชาที่นักศึกษาเข้าสอบหรือมีผลงานที่ประเมินได้ตามค่าระดับคะแนน

๓๑.๔ การให้สัญลักษณ์ F นอกจากในกรณีตามข้อ ๓๑.๓ แล้ว จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาขาดสอบ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากอาจารย์ประจำรายวิชา
- (๒) นักศึกษาไม่มีสิทธิเข้าสอบ เนื่องจากมีเวลาศึกษาไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดของรายวิชานั้น

(๓) นักศึกษากระทำการทุจริตในการสอบ หรือกระทำความผิดระเบียบการสอบและได้รับการตัดสินให้สอบตกในรายวิชานั้น

(๔) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ในกรณีที่ไม่มีผลการประเมินผลภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

(๕) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ M ในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้ภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

๓๑.๕ การให้สัญลักษณ์ I จะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษามีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาศึกษาทั้งหมดของรายวิชานั้น แต่ไม่ได้เข้าสอบเพราะป่วยหรือเหตุสุดวิสัยและได้รับอนุญาตจากคณบดีหรือผู้อำนวยการ

(๒) นักศึกษาปฏิบัติงานอันเป็นส่วนประกอบของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

๓๑.๖ การให้สัญลักษณ์ IP จะกระทำได้เมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่หนึ่งที่นักศึกษาลงทะเบียนในรายวิชาที่มีการสอนหรือการทำงานต่อเนื่องกันไม่เกิน ๒ ภาคการศึกษา

๓๑.๗ การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินเป็นที่พอใจในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่หลักสูตรกำหนดไว้ว่ามีการประเมินผลอย่างไม่เป็นค่าระดับคะแนน หรือกำหนดไว้ว่าไม่นับหน่วยกิต

(๒) ในการประเมินผลการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุขุฎิพนธ์ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุขุฎิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษา

๓๑.๘ การให้สัญลักษณ์ U จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตหรือการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุขุฎิพนธ์ไม่เป็นที่พอใจ

๓๑.๙ การให้สัญลักษณ์ V จะกระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟัง และอาจารย์ประจำรายวิชาเห็นว่าได้ให้ความสนใจต่อการเรียนอย่างเพียงพอ

๓๑.๑๐ การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนจะกระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชานั้น

(๒) นักศึกษาป่วยก่อนที่การศึกษาในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลงและยังป่วยอยู่จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และอาจารย์ประจำวิชาเห็นว่า การศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นขาดเนื้อหาส่วนที่สำคัญ

(๓) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษา

(๔) นักศึกษาถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้นด้วยเหตุผลอื่น นอกจากการกระทำความผิดระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่ใช้บังคับอยู่

(๕) นักศึกษาได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ที่ได้ หากปรากฏว่าการป่วยหรือเหตุสุดวิสัยนั้นยังไม่สิ้นสุดภายใน ๒ สัปดาห์แรกของภาคถัดไปที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน

(๖) อาจารย์ผู้สอนเห็นว่านักศึกษาไม่ได้ให้ความสนใจต่อการเรียนเพียงพอในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเป็นผู้ร่วมฟัง

(๗) นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยผิดระเบียบหรือผิดเงื่อนไขของหลักสูตร

๓๑.๑๑ การให้สัญลักษณ์ M จะกระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบ แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบ

๓๑.๑๒ การให้สัญลักษณ์ N จะกระทำเฉพาะในรายวิชาที่ยังไม่ประเมินผลการศึกษาหรือรายวิชาที่ยังไม่ได้รับรายงานผลการประเมินการศึกษาตามระยะเวลาที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๓๒ การประเมินผลการศึกษา ให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๓๓ การประเมินผลสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุชฎินิพนธ์ที่อยู่ระหว่างการเรียบเรียงให้ใช้สัญลักษณ์ IP (In Progress)

ข้อ ๓๔ การประเมินผลสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุชฎินิพนธ์ที่ได้ทำเสร็จสมบูรณ์แล้วมี ๔ ระดับคือ ดีมาก (Very Good) ดี (Good) ผ่าน (Pass) ตก (Fail)

ข้อ ๓๕ การคำนวณค่าระดับคะแนน

๓๕.๑ การคำนวณค่าระดับคะแนนให้กระทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาและจะต้องประกาศผลให้แล้วเสร็จก่อนการลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาถัดไป

๓๕.๒ การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้คำนวณจากรายวิชาที่นับหน่วยกิตและมีการประเมินผลเป็นสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C, D+, D หรือ F สำหรับรายวิชาที่ได้สัญลักษณ์ F ให้บันทึกผลการศึกษาในใบรายงานผลการศึกษาและนำจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นมาคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยด้วย

๓๕.๓ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมของนักศึกษาเพื่อให้ครบหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น

๓๕.๔ ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยมี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคศึกษาให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยนำผลรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของทุกรายวิชาหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาในภาคการศึกษานั้น

(๒) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณจากผลการศึกษาของนักศึกษาตั้งแต่เข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยนำรวมของผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมดหารด้วยผลรวมของหน่วยกิตของรายวิชาที่ศึกษาทั้งหมด

หมวด ๙

สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุชฎินิพนธ์

ข้อ ๓๖ การเสนอและการสอบโครงร่าง สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุชฎินิพนธ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาวิชาการกำหนด

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

ข้อ ๓๗ การสอบสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ ให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ ระยะเวลาที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๘ รูปแบบของสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และดุษฎีนิพนธ์ให้เป็นไปตามที่สภาวิชาการกำหนด

ข้อ ๓๙ ภาษาที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ของแต่ละสาขาวิชาหรือ หลักสูตร ให้เป็นไปตามที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะกำหนด

ข้อ ๔๐ ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์เป็นของนักศึกษา เว้นแต่การศึกษา การค้นคว้า การทดลอง หรือการวิจัยเพื่อการทำสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ หรือดุษฎีนิพนธ์ ทั้งหมดหรือบางส่วน ได้ใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ห้องปฏิบัติการ สถานที่ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ มหาวิทยาลัยหรือได้รับเงินทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหรืออาจารย์ที่ปรึกษา ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ให้ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัย

หมวด ๑๐

การสำเร็จการศึกษาและการให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร

ข้อ ๔๑ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

๔๑.๑ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ศึกษาครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

๔๑.๒ ระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑

(๑) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการที่ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

๔๑.๓ ระดับปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๒

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการที่ บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัย แต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อย ได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ การอุดมศึกษา หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ได้รับการตีพิมพ์รายงาน สืบเนื่องจากการประชุมวิชาการดังกล่าว

๔๑.๔ ระดับปริญญาโท แผน ข

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรใหม่ 2564)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จ.ขอนแก่น

(๒) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ ในสาขาวิชา พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย

(๓) เสนอสารนิพนธ์และสอบผ่านการสอบสารนิพนธ์ จากคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัยหรือคณะแต่งตั้ง โดยการสอบวิทยานิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) สารนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์ให้เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สามารถสืบค้นได้

๔๑.๕ ระดับปริญญาเอก แบบ ๑

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(๒) เสนอดุษฎีนิพนธ์และสอบผ่านการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยการสอบดุษฎีนิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๔๑.๖ ระดับปริญญาเอก แบบ ๒

(๑) ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๒) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(๓) เสนอดุษฎีนิพนธ์และสอบผ่านการสอบดุษฎีนิพนธ์ โดยคณะกรรมการที่บัณฑิตวิทยาลัย คณะ หรือวิทยาลัยแต่งตั้งซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยการสอบดุษฎีนิพนธ์เป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔) ผลงานดุษฎีนิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๔๒ การให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตร นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๔๒.๑ ผ่านเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามข้อ ๔๑ และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของหลักสูตรครบถ้วนแล้ว

๔๒.๒ มีความประพฤติเหมาะสมแก่ปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่จะได้รับ

๔๒.๓ ไม่มีหนี้สินค้างชำระกับมหาวิทยาลัย

๔๒.๔ ผ่านการอบรมกรรมฐานภาคปฏิบัติตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๓ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๒ มีสิทธิขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตร โดยต้องยื่นคำร้องขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับและอาจไม่ได้รับการเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตรในการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

ข้อ ๔๔ ให้คณบดีหรือผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำบัณฑิตวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการประจำวิทยาลัย เสนอรายชื่อนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔๒ เป็นผู้สมควรได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรต่อนายทะเบียนของมหาวิทยาลัย เพื่อเสนอสภาวิชาการ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสมามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญาหรือประกาศนียบัตร

หมวด ๑๑

ค่าใช้จ่ายในการศึกษา

ข้อ ๔๕ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้แก่ ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้เป็นไปตามอัตราที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยความเห็นชอบของสภาวิชาการ

ข้อ ๔๖ ให้นักศึกษาชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น นักศึกษาอาจยื่นคำร้องขอเลื่อนกำหนดการชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือขอม้วนชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นงวดต่ออธิการบดีผ่านคณบดีหรือผู้อำนวยการ เพื่อพิจารณาอนุมัติ

นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เลื่อนกำหนดการชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือขอม้วนชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาเป็นงวดต้องชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาภายในระยะเวลาที่เลื่อนออกไปหรือตามงวดแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นักศึกษาต้องชำระค่าใช้จ่ายในการศึกษาให้ครบถ้วนก่อนสอบปลายภาคการศึกษา

ข้อ ๔๗ มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ทุนการศึกษาบางส่วนหรือทั้งหมดแก่นักศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๘ นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษาก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๓ ให้ใช้ระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖ หรือระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อไปแล้วแต่กรณี เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อ ๔๙ ในกรณีที่มีการดำเนินการเปลี่ยนแปลงส่วนงานซึ่งจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใดจากบัณฑิตวิทยาลัยเป็นคณะใดคณะหนึ่งหรือจากคณะใดคณะหนึ่งเป็นคณะอื่นหรือบัณฑิตวิทยาลัยก่อนประกาศใช้ระเบียบนี้ แต่ยังไม่ดำเนินการไปแล้วเสร็จ ให้ดำเนินการต่อไปได้ โดยเสนอสภาวิชาการและสมามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบตามลำดับ เมื่อสมามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบแล้ว ให้คณบดีซึ่งจัดการศึกษาอยู่เดิมและคณบดีซึ่งจะจัดการศึกษาต่อไปร่วมกันจัดให้มีการส่งมอบงาน เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาวิชาหรือหลักสูตรนั้นเป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่วิทยาลัยใดไม่มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัย หากเป็นวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในวิทยาเขต ให้คณะกรรมการวิทยาเขตทำหน้าที่ตามระเบียบนี้แทนคณะกรรมการวิทยาลัย หากเป็นวิทยาลัยที่มีได้ตั้งอยู่ในวิทยาเขต ให้อธิการบดีแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่ตามระเบียบนี้แทนคณะกรรมการวิทยาลัยเป็นรายวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(สมเด็จพระมหาวีรวงศ์)

อุปนายกสภามหาวิทยาลัย

ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกสภามหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย